



Vlaams
Parlement

vergadering **C79**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 15 december 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Piet De Bruyn aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de mogelijkheden binnen het jeugdwerk inzake de preventie van zelfdoding – 339 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Jean-Jacques De Gucht aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het bronnengeheim van journalisten naar aanleiding van een gerechtelijk onderzoek in het kader van een uitzending van Terzake – 541 (2016-2017)	6
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het Cultuurplan Limburg – 586 (2016-2017)	8
VRAAG OM UITLEG van Bert Moyaers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het inzetten van het principe 'Health in All Policies' in de beleidsplannen voor de jeugd – 605 (2016-2017)	16
VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekomst van het Sint-Lukasarchief – 655 (2016-2017)	21
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de plannen voor een nieuw VRT-net – 686 (2016-2017)	24

VRAAG OM UITLEG van Piet De Bruyn aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de mogelijkheden binnen het jeugdwerk inzake de preventie van zelfdoding – 339 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Caroline Bastiaens

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik wil het hebben over suïcidepreventie in het jeugdwerk. Ik wil graag schetsen hoe de vraag tot bij mij is gekomen. Ik doe het met de nodige discretie omdat het over een heel concreet geval gaat.

In een zomermaand doet het volgende zich voor op een jeugdkamp ergens in Vlaanderen. Er is een zeer acute crisissituatie waarbij een jongere, een tiener, suïcidaal gedrag vertoont. De leiding moet daarmee omgaan en doet een beroep op de koepelstructuur. Ze krijgen het advies: bel de zelfmoordlijn. Dat is natuurlijk goed, maar niet goed genoeg. Ik heb het gevoel dat er in die koepelstructuur een draaiboek moet zijn of in ieder geval richtlijnen voor hun leiding, om met dit soort bijzonder moeilijke situaties om te gaan. Uiteraard is de hulpverlening die via de zelfmoordlijn wordt aangeboden, excellent – daar gaat het niet om –, maar dit zou niet de eerste keuze moeten zijn.

Minister, bent u het met mij eens dat ook het jeugdwerk een bijdrage kan leveren in de preventie van zelfdoding? Is preventie van zelfdoding momenteel een aandachtspunt in het jeugdbeleid? Met welke partners wordt hiervoor samengewerkt? Meent u dat bijkomende initiatieven mogelijk zijn? Wordt er binnen het vormingsaanbod voor jeugdwerk aandacht besteed aan het aspect suïcidepreventie?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Collega's, op de vraag of jeugdwerk een bijdrage kan leveren in de preventie van zelfdoding, is mijn antwoord ja. In het jeugdwerk wordt gewerkt aan de algemene en integrale ontwikkeling van de jeugd. In de preventie van zelfdoding staat dit nu net centraal.

De rol van het jeugdwerk blijkt duidelijk uit het project 'Suïcidepreventie in het jeugdwerk', dat uitgaat van de suïcidepreventiewerking van de centra voor geestelijke gezondheidszorg (cgg's).

Dit project loopt over de periode 2015-2017 en richt zich specifiek op jeugdorganisaties met vertakkingen in het hele Vlaamse jeugdwerklandschap en anderzijds op lokale jeugdwerkinitiatieven binnen de provincie Antwerpen. Het project past binnen het tweede Vlaams Actieplan Suïcidepreventie en heeft als concrete doelstelling deskundigheidsbevordering en beleidsontwikkeling binnen jeugdwerkorganisaties via een structurele inbedding van preventie en 'postventie' van suïcidaal gedrag.

Is de preventie van zelfdoding momenteel een aandachtspunt in mijn jeugdbeleid? Eerst en vooral wens ik te verwijzen naar de negende strategische doelstelling van het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan 2015-2019. De beleidsuitdaging die uit het groteprioriteitendebat met het middenveld was naar voren gekomen, is de nood aan structurele aandacht voor psychisch en sociaal welbevinden voor alle kinderen en jongeren. De doelstelling die werd geformuleerd in antwoord op deze uitdaging, luidt als volgt: "In 2019 voelen kinderen en jongeren zich goed in hun vel en kunnen ze aangeven wanneer het niet zo is. Ze weten waar ze ermee terecht kunnen en worden passend geholpen."

De uitvoering van deze doelstelling is de verantwoordelijkheid van mijn collega bevoegd voor het welzijn en de gezondheid. Mijn inbreng als minister van Jeugd binnen

deze doelstelling betreft op de eerste plaats het verstrekken van laagdrempelige informatie aan kinderen en jongeren. De Ambrassade heeft op dat vlak een decretale opdracht en doet dat door middel van de jongerengids en de jeugdinfotheek.

Verder werk ik mee aan de beleidsdomeinoverschrijdende aanpak ter bevordering en bescherming van de fysieke, psychische en seksuele integriteit van de minderjarige in de jeugdhulp en de kinderopvang, het onderwijs, de jeugd- en de sportsector.

Daar waar de focus in de vorige regeerperiode vooral lag op de seksuele integriteit, heb ik die met mijn collega's van Welzijn, Onderwijs en Sport verruimd naar meer aandacht voor de fysieke en psychische integriteit van de minderjarige, en met name de problematiek van pesten en cyberpesten.

In dit kader hebben we ook de jeugdsector geïnformeerd over het belang van het meldpunt 1712 voor geweld, misbruik en kindermishandeling.

Ten slotte verleen ik mijn volle medewerking aan de campagne van de Raad van Europa tegen haatspraak 'no hate speech'. We zorgen voor de oprichting van een Vlaams No Hate Speech Platform in opvolging van de verlenging van deze campagne in de Raad van Europa. De Stuurgroep No Hate Vlaanderen stelde een actieplan 2016-2018 op.

Het voorzitterschap en secretariaat worden opgenomen door Mediawijs, het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid. Een projectgroep van Hogeschool VIVES focuste van 25 april tot 21 juni 2016 op online sensibilisering over No Hate Speech met YouTube-filmpjes, en presenteerde educatieve methodieken voor begeleiders van tieners.

Op de Internationale Dag van de Mensenrechten vorige zaterdag, heb ik samen met meer dan veertig organisaties de eerste Vlaamse campagne tegen online- en offline-haatspraak gelanceerd in Mechelen. De campagne wil via sensibilisering en vorming meer weerbaarheid, meer actie tegen haatspraak tot stand brengen bij kinderen, jongeren en jeugdbegeleiders.

Het jeugdwerk vertrekt in de eerste plaats vanuit de sterkte van jongeren. Zo geeft vzw Jong & Van Zin bijvoorbeeld vorming aan jongeren over weerbaarheid en identiteit en over het omgaan met pestgedrag. Dergelijke vormingen zijn zeer belangrijk in het kader van de suïcidepreventie.

Zoals gezegd, heeft de Ambrassade een decretale opdracht op het vlak van jeugdinformatie. In het najaar van 2015 bracht ze de jongerengidsfolder 'Zelfmoordgedachten. Praat over wat je denkt, voelt en ervaart. Praten lucht op' uit. Die is ook te downloaden via jongerengids.be.

De vzw Awel besteedt specifieke aandacht aan het thema zelfdoding. Zij organiseerden daar ook al vorming over: in 2015 gaven zij vier keer vorming voor jeugdwerkers over zelfdoding en pesten. Het thema staat in de top tien van de thema's waarover Awel oproepen krijgt. Uit het laatste jaarverslag van Awel blijkt dat depressie en zelfmoordgedachten in 6 procent van de contacten het onderwerp was; wat in absolute cijfers overeenstemt met 1779 contacten. Daarnaast was 'niet goed in je vel zitten/ somberheid' zelfs goed voor 9 procent van de contacten of 3003 in absolute cijfers. Het staat daarbij buiten kijf dat ook de andere thema's relevant zijn in het kader van suïcidepreventie, zoals daar zijn de relatie met ouders, goed voor 17 procent; verliefdheid, goed voor 1 procent; vriendschap, goed voor 11 procent; problemen of ruzie met vrienden, goed voor 9 procent; relatie met medeleerlingen, 8 procent; angst en spanning, 7 procent; pesten en cyberpesten, 6 procent; en de relatie tot school of leerkrachten, 5 procent.

In 2014 organiseerde Awel een 'Awel moet je horen' over het thema suïcide in samenwerking met de Eenheid voor Zelfmoordonderzoek van de Universiteit

Gent. Tegelijkertijd stelden ze het onderzoeksrapport 'Awel ik zie het niet meer zitten' voor. Daarin deed Awel aanbevelingen naar overheid en middenveld over de preventie en aanpak van suïcidegedachten bij jongeren. De concrete aanbevelingen kunnen worden nagelezen in het rapport op www.awel.be. Aansluitend daarbij organiseerde het Kenniscentrum Kinderrechten hun eerste 'Research on Stage' waarbij beleid, praktijk en onderzoek met elkaar in dialoog gingen over het thema. Awel maakt ook deel uit van de werkgroep suïcidepreventie van de Vlaamse overheid.

Ten slotte vindt er op 15 december een gratis vorming plaats over suïcidepreventie voor jeugdwerkers. Deze vorming richt zich naar jeugdwerkers uit het brede jeugdwerklandschap. Ook geïnteresseerde vrijwilligers in het jeugdwerk zijn welkom op de vormingsdag.

Daarbij wil men een antwoord trachten te bieden op een aantal belangrijke vragen zoals: welke jongeren zijn kwetsbaar voor psychische problemen zoals depressie? Geven jongeren signalen wanneer ze denken aan zelfdoding? En kunnen we deze als jeugdwerk herkennen? Wat kan de rol van het jeugdwerk zijn als het gaat over psychische moeilijkheden bij jongeren en zelfmoordpreventie? Wat is een goede manier om een groep te begeleiden na een zelfdoding van een lid, animator of vrijwilliger?

– Bart Caron treedt als voorzitter op.

Zonder u ervan te willen overtuigen dat we de perfectie bereiken, wil ik aangeven dat er al heel wat gebeurt.

Ik wil nog even ingaan op het begin van uw vraag. Ons jeugdwerk bestaat in grote mate uit jonge, geëngageerde vrijwilligers, wat de kracht ervan uitmaakt. Het zal natuurlijk altijd een moeilijk spanningsveld blijven tussen in hoeverre die vrijwilligers altijd de ernst van dergelijke situaties snel en goed genoeg kunnen herkennen, en daarnaast een deskundige begeleiding hebben die het een stukje van hen kan overnemen, want het zijn ernstige situaties die een gemiddelde jeugdleider of -leidster op kamp het liefst niet meemaakt. Met andere woorden: het kan in eerste instantie lijken dat de zelfmoordpreventielijn niet meteen adequaat is, maar tegelijkertijd kan men van daaruit – want daar zit de kennis bijeen – snel schakelen naar andere soorten begeleiding. Het voornaamste is dat men zich bewust is waar men met een vraag op een snelle en deskundige manier terecht kan. Als we met vorming nog verder kunnen gaan en meer leiders, leidsters en jeugdwerkers kunnen vormen, gaan we nog vooruitgang boeken. Het blijft wel op de grens liggen tussen het klassieke jeugdwerk en het jeugdwelzijnswerk, dat onrechtstreeks ook even aan bod is gekomen.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Ik weet uiteraard dat dit een aandachtspunt is, maar ik vond het zinvol om het toch nog eens gecondenseerd en overzichtelijk gepresenteerd te krijgen, omdat het aantoont dat het een werk is waar velen verantwoordelijkheid in dragen, een werk dat uit overtuiging wordt gedaan. Het is een werk waar nooit een einde aan komt.

Wat me het meest frappeerde – en dat was misschien niet helemaal duidelijk in mijn inleiding – is dat de leiding zelf meteen de ernst van de situatie inzag, zich beriep op hun nationale structuur, die dan, met de allerbeste bedoelingen, een advies gaf dat wel zinvol was, maar tegelijkertijd wel een beetje tekort schoot, zeker gezien het ruime aanbod dat ook aan koepelstructuren wordt aangeboden. De nationale structuur zou in dergelijke zeer moeilijke situaties toch iets directer hun leiding kunnen assisteren. Ik wil dat ene voorbeeld niet verabsoluteren. Uiteindelijk is het in dit specifieke geval goed afgelopen.

Ik ben tevreden dat de minister dit probleem als een aandachtspunt binnen het beleidsdomein Jeugd blijft zien, dat er verschillende actoren initiatieven ontwikkelen, samen met de experts die in Vlaanderen actief zijn – u hebt verwezen naar de eenheid zelfmoordonderzoek die mee initiatieven ondersteunt. Dat is in ieder geval de goede weg, dat we het taboe dat veel te lang rond suïcide heeft gehangen, zeker bij jongeren, durven te doorbreken in een vormingsaanbod. Ik kan alleen maar hopen dat alle jeugdbewegingen en jongerenorganisaties zelf ook de ernst van de situatie inzien en op gepaste tijde ingaan op het aanbod dat op hen wordt afgestemd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jean-Jacques De Gucht aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het bronnengeheim van journalisten naar aanleiding van een gerechtelijk onderzoek in het kader van een uitzending van Terzake – 541 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Op 23 november heeft de federale politie Bart Aerts, een journalist van de openbare omroep, van Terzake, meegenomen voor verhoor en daarbij zijn telefoon in beslag genomen met het oog die te doorzoeken. De aanleiding is een uitzending van Terzake van de week voordien waarbij gebruik werd gemaakt van gelekte telefoongesprekken rond een lopend moordonderzoek. De VRT heeft daarop een verzoekschrift ingediend waarin het de vrijgave van de telefoon eist en wijst daarbij op de schending van het bronnengeheim. Ook de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ), bij monde van Pol Deltour, wijst erop dat dit een schending is van de wet uit 2005 op het journalistieke bronnengeheim. Die wet biedt journalisten het recht op bescherming van hun vertrouwelijke bronnen. De VVJ benadrukt dat, wanneer dit recht geschonden wordt, ook het vertrouwen in journalisten geschonden wordt. Wie zal hen immers nog willen contacteren wanneer blijkt dat de vertrouwelijkheid van hun informatie niet gegarandeerd kan worden?

Kunt u, onder voorbehoud van het lopende onderzoek, in de mate van het mogelijke antwoorden bieden op de volgende vragen? Hebt u contact gehad met uw federale collega van Justitie Koen Geens? Zo ja, op welke manier wenst minister Koen Geens op dit voorval te reageren? Hebt u contact gehad met de Vlaamse Vereniging van Journalisten? Indien ja, wat was hun boodschap aan u? Welke initiatieven verwachten zij van u? Bent u de mening toebedeeld dat dit op zijn minst de werking van de betrokken journalist kan schaden? Zal er een tegemoetkoming zijn voor deze schade? Bent u de mening toegedaan dat dit een schending van de wet op het bronnengeheim kan inhouden en bijgevolg de werking van onze journalisten en de vrijheid van onze pers kan schaden?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: De wet op het bronnengeheim is een federale wet. Bovendien gebeurde de actie van de federale autoriteiten in het kader van een moordonderzoek. Het komt mij als Vlaams minister, bevoegd voor het mediabeleid, niet toe om uitspraken te doen of positie in te nemen over het toepassingsgebied van de Bronnenwet of het verloop van een moordonderzoek. Ik zal u op het einde van mijn antwoord proberen aan te geven hoe ik de verdere contacten met mijn collega van Justitie zie.

Ik heb de Vlaamse Vereniging van Journalisten gecontacteerd naar aanleiding van deze zaak. Als Vlaams minister bevoegd voor de media ben ik uiteraard ook begaan

met deze zaak. Zoals ik hierboven ook al aangaf, stelt ook de VVJ dat het evident is dat deze materie onder de bevoegdheid van de federale minister van Justitie valt.

De VVJ steunt de journalist in deze zaak. Over de feitelijkheden en de gerechtelijke actie in kwestie ga ik geen uitspraken doen.

Op 20 december heeft de VVJ een onderhoud met de federale minister van Justitie, de heer Geens. De VVJ zal het hebben over de journalistieke bronnenbescherming in het algemeen en het beter gekend laten worden van de Bronnenwet bij onderzoeksrechters, parketten en politie, want ik denk dat daar het schoentje een beetje knelt.

In verband met de schade die mogelijk is toegebracht aan de betrokken journalist, kan ik me inbeelden dat dergelijke actie sowieso een gevolg kan hebben voor de werking van een journalist. Dat kan een impact hebben op de omgang met zijn of haar informatiebronnen. Of er in dezen een tegemoetkoming zal zijn voor de schade, weet ik niet en ik kan daar ook geen uitspraak over doen, want dat is mijn bevoegdheid niet. De VVJ laat wel weten de journalist te steunen bij het claimen van een schadevergoeding.

Ik kom tot uw algemene vraag, over het spanningsveld met betrekking tot deze gerechtelijke actie in verhouding tot de werking van de vrije pers. Of dit op zichzelf een schending van de wet op het beroepsgeheim kan inhouden, daar kan en wil ik mij niet over uitspreken. Ik ben zoals u weet ook jurist en respecteer de uitspraken van de bevoegde autoriteiten en rechtbanken in dergelijke discussie en wil dan ook geen stelling nemen. De VVJ is als beroepsorganisatie een voornaam partner om dit aan te kaarten bij het overleg met de federale minister van Justitie, wat zij ook zullen doen.

Ik zal evenwel mijn bezorgdheid ten aanzien van mijn collega van Justitie met betrekking tot de mogelijke schade aan de journalist wel laten weten, temeer daar ik verneem dat er mogelijk nog een tweede geval aan de gang zou zijn. Het komt er dus op neer dat de gerechtelijke instanties zich voldoende bewust zijn, of, als dat nog niet het geval is, ze bewust gemaakt worden van de wetgeving met betrekking tot het bronnengeheim. Ik zal daarover mijn bezorgdheid uiten. Verder wacht ik nog even af wat het gesprek tussen de VVJ en de minister van Justitie op 20 december zal opleveren.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Het is opvallend hoe de laatste weken de verschillende machten in dit land niet altijd op de hoogte zijn van de wetten in dit land. Het siert u dat u probeert druk op de ketel te zetten om een antwoord te krijgen. Ik begrijp dat u in een moeilijke positie zit om u daarover uit te spreken. Het is toch opvallend dat u antwoordt dat de wet over het bronnengeheim beter gekend moet zijn bij de onderzoeksrechters. Die wet bestaat sinds 2005. Vandaag zijn we eind 2017. We spreken dus over een wet die al bijna twaalf jaar in werking is. Ik vind het gevaarlijk zich weg te steken achter het feit dat men iets niet kent. Sommigen leggen regels naast zich neer, anderen zeggen dat ze regels niet kennen. Dat is een gevaarlijke wending.

Het is belangrijk dat wij als politiek in dezen de journalistiek verdedigen. Je kunt maar een echte democratie hebben op voorwaarde dat er kritische burgers zijn en dat er kritische burgerzin is, dat mensen zich vragen durven te stellen en dat je een kritische pers hebt om daar verder mee te gaan. Dat betekent niet dat ik op elk moment akkoord ga met wat in de pers verschijnt. Er zijn evenzeer journalisten die beter met hun bronnen zouden moeten omgaan en verder onderzoek plegen, maar ik vind wel dat we die vrijheid moeten garanderen, en de politiek en justitie moeten dat doen. We moeten hier een duidelijk signaal geven. Als we dat niet doen, kan dat op een verkeerde manier geïnterpreteerd worden. Dan zou datgene

wat ons land tot ons land maakt, dat onze vrijheid en onze democratie als belangrijke waarden in zich draagt, ondermijnd worden.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp·a): Ik kan mij aansluiten bij collega De Gucht. Het is inderdaad ontstellend om te vernemen dat onderzoeksrechters aangeven dat ze de wet op het bronnengeheim niet kennen of misschien gewoon naast zich neergelegd hebben. Wij moeten vanuit de politiek alleszins het duidelijke signaal geven dat voor ons die onafhankelijkheid en vrijheid van de pers absoluut moeten zijn, voor het goed functioneren van onze democratie.

Minister, ik ben blij te horen dat u contact hebt opgenomen met de VVJ. In de media, meer bepaald in een interview met De Standaard op 24 november, las ik aanvankelijk dat u niet wilde reageren. Ik was teleurgesteld dat u nog geen sterk signaal had uitgestuurd. Wij hebben de plicht om die zorgwekkende evoluties onder het daglicht te brengen en streng te veroordelen. Het is het zoveelste voorbeeld dat onafhankelijke journalistiek vanuit verschillende hoeken onder druk komt te staan. Ik denk ook aan de rechtszaak tegen Apache, die zeer verontrustend is, als men zulke grove middelen uit de kast haalt, terwijl andere instrumenten, zoals het recht op antwoord, allemaal niet benut zijn. Dat mensen rechtstreeks naar rechtbanken stappen en torenhoge schadevergoedingen eisen, moet ons zeer bezorgd maken.

Collega Caron en ikzelf hebben al een initiatief genomen en aangekondigd. We werken aan een voorstel van resolutie dat de onafhankelijkheid van de journalistiek moet garanderen, onafhankelijkheid ten opzichte van politieke druk, maar ook onafhankelijkheid van economische druk, gezien het kader waarbij er steeds meer concentratie is. Bij dezen kunnen we de collega's alvast uitnodigen om dat voorstel van resolutie samen met ons te ondertekenen. Dat zou een zeer sterk signaal kunnen zijn.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): We hechten inderdaad allemaal nogal belang aan de vrijheid van meningsuiting, aan de vrijheid van onderzoek, aan onafhankelijke pers, aan onderzoeksjournalistiek. We versterken dat ook elk jaar door belang te blijven hechten, ook qua budget, aan het Fonds Pascal Decroos. Al dat soort initiatieven worden door ons gesteund. Zonder ons uit te spreken over de gevallen die aanleiding geven tot de vraag van de collega, denk ik dat we het allemaal eens zijn over de principes.

Bart Caron (Groen): Ik onderstreep namens mijn fractie wat collega Segers gezegd heeft. Ik wil nog eens uitdrukkelijk zeggen dat we de tekst van ons voorstel van resolutie over onderzoeksjournalistiek en over de vrijheid en de bescherming van pers aan jullie allemaal zullen voorleggen. Maar die is nog niet klaar. Een klein beetje geduld.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het Cultuurplan Limburg – 586 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Minister, afgelopen zomer was er in bepaalde kringen nogal wat ophef over de verdeling van de kunstsubsidies. Sommigen hebben daarbij de grote woorden niet geschuwd. Sommige grote woorden zijn tirades

van amateurconferenciers. Laat ons hier maar op een ander niveau spelen dan dat, denk ik dan.

Limburg, met een bevolking die 13 procent van Vlaanderen uitmaakt, heeft namelijk slechts recht op 1,68 procent van de subsidies wat betreft het Kunstendecreet. Ik heb het Kunstendecreet hier bij me. Wat me opvalt bij de organisaties uit Limburg, is dat er ten eerste minder aanvragen zijn in vergelijking met de rest van Vlaanderen. Een tweede vaststelling is dat van de instellingen of organisaties die een aanvraag hebben ingediend, er volgens de commissie van experts weinig excelleren. U gaf zelf al aan dat u teleurgesteld was dat er maar weinig subsidies naar Limburg gingen.

Ik heb ook even de subsidiematrix opgevraagd van wat de provinciebesturen aan subsidies geven aan organisaties. Dan zie je dat er in Oost-Vlaanderen meer dan 4 miljoen euro van het provinciebestuur naar subsidies voor organisaties gaat. In de provincie Limburg is dat maar 696.448 euro. Ik heb die cijfers bij u opgevraagd, minister. Ik geef ze hier toch maar even mee.

Dit weekend kondigde u, als antwoord op een vraag van collega Christiaens, aan dat u in 2017 een samenwerking met de provincie een Cultuurplan Limburg zult uitwerken. Er komt een taskforce onder leiding van gouverneur Herman Reynders en een nog aan te stellen coördinator. De taskforce zou een eigen werkingsbudget krijgen. Het einddoel is een breed gedragen kunst- en cultuurvisie met heldere ambities, doelen en acties inzake cultuur binnen Limburg. Het vertrekpunt daarvoor is een landschapstekening. Dan weet men wat er al is en vooral wat er nog niet is en wat er eventueel toch zou moeten komen.

De steden Hasselt en Genk namen vorige zomer al initiatieven om zelf een landschapstekening te maken van de kunsten in Limburg en vorm te geven aan een plan voor de culturele sector. Dat initiatief zou nu worden geïntegreerd in het Cultuurplan Limburg, dat die taskforce dus moet uitwerken.

Minister, welke rol zult u opnemen in de opmaak van het Cultuurplan Limburg? Worden er vanuit uw eigen begroting budgetten vrijgemaakt om de taskforce te ondersteunen? Wilt u cultuur in Limburg extra ondersteunen via het nieuwe Regiodecreet?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik zal proberen om de rol die ik zelf wens op te nemen in relatie tot de provincie Limburg te verduidelijken. In eerste instantie is het de bedoeling – ik heb daarover deze week nog samen gezeten met de gouverneur en de gedeputeerde voor Cultuur in Limburg – dat de gouverneur als commissaris van de Vlaamse Regering een opdracht krijgt met betrekking tot het oprichten van een taskforce van wijzen, die de omvorming van Z33 als provinciale instelling naar een Vlaamse vzw zal begeleiden, met dan natuurlijk ook de bedoeling om een stappenplan uit te werken – en dat zal wel wat tijd vragen – om te kijken welke rol Z33, als misschien wel dé centrale motor van het Limburgse kunstenveld, op zich kan nemen, maar tegelijkertijd de ambitie dermate hoog kan leggen dat men kijkt in hoeverre een groeipad naar de erkenning als Vlaamse kunstinstelling mogelijk is.

U weet dat de Vlaamse Regering spaarzaam omspringt met het erkennen van Vlaamse instellingen. Dit zal dus hoe dan ook niet meer het geval zijn in deze legislatuur. Dat is feitelijk en technisch gewoon onmogelijk. We kunnen natuurlijk wel een traject dermate op snelheid brengen dat in de volgende legislatuur – in het begin of in het midden, daar kan ik mij absoluut niet over uitspreken – die zaak gereed op tafel komt, zoals dat heet.

Dat is de rol die de gouverneur toebedeeld zal krijgen en die we nu verder zullen verfijnen.

Vertrekkende van de reeds bestaande provinciale en lokale initiatieven wil ik daarnaast, samen met de gedeputeerde van Cultuur van de provincie Limburg, het Cultuurplan Limburg opmaken. Die twee sporen zijn met elkaar verbonden. Ze raken elkaar herhaaldelijk. We zullen bekijken hoe we dat op een gegeven moment als één geheel kunnen presenteren.

De doelstelling is eenvoudig: te komen tot een duurzame en breed gedragen kunst- en cultuurvisie met heldere ambities, doelen en acties inzake cultuur binnen Limburg. We zullen hierbij, zoals u terecht aangaf, vertrekken van een land-schapstekening.

Momenteel zie ik een drieledige doelstelling voor het Cultuurplan Limburg. De eerste is: meer middelen vanuit Vlaanderen naar Limburg laten stromen. Iedere regio in Vlaanderen heeft wel die ambitie. Op zichzelf is dat een absoluut legitiem streven. Aangezien elke subsidie begint met een sterk dossier, moeten we het aantal aanvragen en het niveau van de dossiers doen stijgen. Het aantal dossiers vanuit Limburg blijft of bleef beperkt. Ook de kwaliteit van de ingediende dossiers bleef in verhouding of in concurrentie met andere dossiers uit de rest van Vlaanderen te zwak. Getuige niet mijn subjectieve appreciatie maar wel die van de beoordelingscommissies binnen het Kunstendecreet.

In het verleden kregen de Limburgse cultuurorganisaties relatief veel provinciale middelen zonder zware planlast. De procedure van bijvoorbeeld het Kunstendecreet vraagt een andere dossieraanpak, zowel artistiek als zakelijk. Om tot een beter resultaat voor de Limburgse organisaties te komen, is het belangrijk om in te zetten op begeleiding en remediëring, maar ook op een netwerk van sterke cultuurorganisaties die kleinere of minder sterke culturele actoren kunnen inspireren en ondersteunen, bijvoorbeeld op inhoudelijk, zakelijk of logistiek vlak.

Ik maak een en ander aanschouwelijk met enkele voorbeelden. In de vorige Kunstendecreeronde, door minister Schauvliege in 2014 goedgekeurd, waren er problemen met twee Limburgse organisaties, onder meer de Queeste, de voorloper van het nieuwstedelijk, problemen zoals we die nu met een aantal andere dossiers kennen. Een bepaalde remediëring heeft voor beide dossiers tot een zeer goede beoordeling geleid. Het is dus wel degelijk mogelijk om op die manier ter-reinwinst te boeken.

Een van die sterke organisaties waar we op willen inzetten, is Kunstencentrum Z33. Hiermee beland ik bij de tweede doelstelling van het Cultuurplan, namelijk Z33 als bediener van de hele Limburgse regio verder uitbouwen tot een Vlaamse kunstinstelling in de daarnet geschetste context. Ik heb al aangegeven wat daarbij de rol van de gouverneur zal zijn. De bedoeling is dat Z33 kan fungeren als uniek laboratorium en als een ontmoetingsplaats voor experiment en renovatie binnen de visuele kunsten. Z33 doet dat nu al voor een deel, maar dat moet meer en beter kunnen. Als Vlaams multidisciplinair kunstencentrum moet Z33 in de toekomst een hefboom kunnen zijn voor de hele Limburgse regio, referentiepunt worden in Vlaanderen en ook een actor worden in de Euregio Maas-Rijn.

De derde doelstelling van het Cultuurplan Limburg is de Limburgse culturele erfenis veilig overhevelen, warm houden en daar waar nodig versterken. Nu kom ik in de context van de provinciale overdracht. Ik denk dan bijvoorbeeld aan het belang van bestaande initiatieven zoals het Cultuurplatform Limburg, het Provinciale Bibliotheekstelsel Limburg en de Provinciale Erfgoedbibliotheek Limburg, die we vanuit de sterke positie die ze vandaag reeds bekleden verder willen overnemen vanuit de Vlaamse overheid – in het geval van de Erfgoedbibliotheek zal dat dan naar Hasselt gaan.

Ik wil nog eens benadrukken dat ik bij het project van de afslanking van de provinciale bevoegdheden een warme overdracht vooropstel. Ik wil er immers over waken

dat het uitgebouwde culturele netwerk in Limburg minimaal behouden kan blijven. Maar het moet onze ambitie zijn om het, waar mogelijk, nog verder te versterken.

De doelstelling van het Cultuurplan Limburg zal de volgende dagen en weken nog verder verfijnd worden in overleg met de gedeputeerde van Cultuur en met de gouverneur als voorzitter van de taskforce.

Er zal vanuit het Departement Cultuur, Jeugd en Media iemand aangeduid worden om de ontwikkeling en realisatie van het Cultuurplan Limburg op te volgen. In een eerste fase zal de taak voornamelijk bestaan uit het opvolgen van het secretariaat van de taskforce. Later kan dan bekeken worden welke specifieke taken, bijvoorbeeld landschapstekening, en capaciteit, bijvoorbeeld organisatie en consulting, nodig zijn om de aanpak te laten slagen en hoe het departement de taskforce hier ondersteuning kan bieden.

Voor de vraag of ik cultuur in Limburg extra wil ondersteunen via het nieuwe Regiodecreet, verwijs ik naar onze boeiende gedachtewisseling van vorige week. We stonden toen op een interessant kruispunt met een vraag waarop vooralsnog geen waterdicht antwoord kan worden gegeven. We zullen uit twee lijnen één moeten kiezen. De eerste lijn is dat we alle 88 provinciale reglementen zoveel mogelijk concentreren in een nieuw Regiodecreet, met continuïteit en vernieuwing tegelijkertijd, dat we gelijkmatig gaan uitbouwen over het Vlaamse land. Dat zal en moet met de streekgerichte bibliotheekwerking het geval zijn.

Mijnheer Caron, daarnaast zal uit het ontwerp van Regiodecreet dat we in het voorjaar zullen bespreken, blijken – en dat is de vraag die ik nog niet heb beantwoord – of je in alle streken en uithoeken van Vlaanderen exact dezelfde hefboomen moet creëren, en of er links en rechts specificiteit is.

Die twee dingen zullen we voor een deel samen moeten doen. Dat is zeker de uitdaging voor de toepassing van het nieuwe Regiodecreet in Limburg: in eerste instantie zonder meer de warme overdracht van alle initiatieven in 2018, in tweede instantie, en verder in de legislatuur, bij het einde al en zeker in het begin van de volgende, bekijken hoe we de vragen die ik net aan mezelf stelde, op de juiste manier kunnen beantwoorden.

Mijnheer Meremans, het belangrijkste is dat ik gehoor geef en wil geven aan de legitieme vraag vanuit Limburg, dat tegelijkertijd het merendeel der Limburgers zich ook wel bewust is van het feit dat er hier en daar wel een tandje bij zal moeten worden gestoken. Dan heb ik het over het aantal dossiers en de kwaliteit ervan. Als we de taken goed omschrijven, kunnen we toch een aantal zaken in de goede richting laten evolueren de volgende maanden: de gouverneur met betrekking tot de taskforce, Z33, mijn dialoog met de gedeputeerde van Cultuur voor het bredere cultuurplan. De taak past daar volledig in en overlapt er zelfs een beetje mee. Daardoor zal de cultuur, in Limburg in eerste instantie maar ook voor een deel voor de rest van Vlaanderen, er wel bij moeten kunnen varen.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Minister, dank u voor uw antwoord. Ik vind het eerst en vooral een goede zaak dat u gaat samenwerken met de gouverneur, die daar als een soort van superambtenaar zit, als de schakel tussen Vlaamse overheid, de steden en gemeenten, en de provincie. Die is daar het best voor geschikt, om daarrond te werken boven alle partnerschappen uit. Ik vind het ook goed dat u zegt een motor te zullen uitbouwen en dat u die vanuit Vlaanderen gaat coachen en begeleiden. Het lijkt mij ook logisch dat dat Z33 is. Waar ik wel bedenkingen bij heb, is dat wij inderdaad wat betreft de interne staatsvorming hebben gekozen voor de afslanking van de provincies. Ik hoor hier in verband met cultuur verschillende keren de woorden 'gedeputeerde' en 'deputatie' vallen.

Sorry, maar als we nu kijken naar het cultuurlandschap in Limburg, en de provincie heeft daar decennialang tijd voor gehad, dan zien we dat we nu staan waar we staan. Daar stel ik me toch wat vragen bij. Ik vind het goed dat u de gouverneur aan het werk zet.

Maar ik zou u ook willen vragen om naar de steden en gemeenten te gaan. De gemeentebesturen hebben schepenen van Cultuur die op het terrein staan. Die kennen iets, die weten iets, die kennen het terrein. We hebben vorige keer een interessant debat gevoerd over regionaal cultuurbeleid. Het kan best zijn dat er in het Maasland andere noden zijn dan bijvoorbeeld in Haspengouw. Waarom zou bijvoorbeeld Z33, als het wil uitbouwen, niet kunnen samenwerken – en dat lijkt me logisch – in een partnerschap met andere instellingen in Vlaanderen? Want laat ons eerlijk zeggen, we hebben het niet alleen over Limburg, maar over heel Vlaanderen. Of het nu gaat over de Vooruit of over het Concertgebouw of over deSingel of in dit geval Z33: dat zijn allemaal Vlaamse instellingen die over heel Vlaanderen actief zouden moeten kunnen zijn. Het overstijgt wat mij betreft de geografische omschrijving die eraan wordt gegeven.

Minister, dat u een traject begint, vind ik goed. We zullen dat ook de volgende legislatuur moeten inbedden, als we daar de kans toe krijgen tenminste. Maar ik zou u toch willen vragen om te gaan kijken naar de gemeenten en steden in Limburg. Naar ik heb vernomen, is het daar niet zo ingeburgerd om samenwerkingsverbanden met steden en gemeenten te hebben. Misschien is het een optie om dat daar te promoten en te bekijken hoe die kleinere entiteiten kunnen samenwerken om daar ook een cultuurplan te implementeren.

In elk geval hebt u onze steun om dat uit te werken. Ik geef daar toch een aantal bemerkingsen bij. Er zal inderdaad een traject moeten worden doorlopen. Kwaliteit moet steeds bovenaan staan. Of het nu gaat over het Meetjesland, Zuid-West-Vlaanderen of mijn eigen regio, dat speelt geen rol. We moeten kwaliteit ondersteunen. Misschien zal niet de kwantitatieve, maar wel de kwalitatieve norm zaligmakend zijn. We moeten ook daarin excelleren en met een goed dossier naar voren komen.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, het was inderdaad in uw antwoord op mijn schriftelijke vraag dat u uw plannen bekendmaakte voor Limburg. Net voor de zomer was er paniek, u bevestigde zelf ook het teleurstellend nieuws dat er toch nog minder middelen vanuit de kunstsubsidies naar Limburg gingen. In de vorige subsidieronde was het 3 à 4 procent. We hoopten op meer middelen, maar we zijn gestrand op 1,68 procent van de subsidies. Er heerste dus paniek in de culturele sector in Limburg. U beaamde toen ook dat het jammer was en dat u graag een tandje wou bijsteken om Limburg te 'herlanceren' op het vlak van cultuur.

Ik ben tevreden dat u met een concreet plan komt en dat u intussen die eerste stappen al hebt gezet. Ik wil u feliciteren voor het houden van uw belofte. We kijken ernaar uit hoe het verdere traject zal verlopen. Het is goed dat de gouverneur wordt aangesteld als trekker van de taskforce, die inderdaad boven de verenigingen en instellingen en boven de politiek in de verschillende steden en gemeenten staat.

De drie doelstellingen die u hebt vermeld, kan ik volledig onderschrijven. Meer middelen, daar streeft iedereen naar. De culturele erfenis moet worden behouden en we moeten ervoor zorgen dat er meer aanvragen komen. Het probleem waar we in Limburg mee kampten, was een vicieuze cirkel: er waren weinig middelen, bijgevolg werden er weinig dossiers ingediend, die van mindere kwaliteit waren. Dat had tot gevolg dat er weer minder middelen werden toegekend. Zonder uw tussenkomst zouden we niet uit die vicieuze cirkel geraken.

Het minidecreet dat recent is goedgekeurd en de machtiging om Z33 om te vormen tot een Vlaamse kunstinstelling, zal essentieel zijn voor het Limburgs cultuurlandschap. Ik ben wat teleurgesteld dat dit niet voor het einde van deze legislatuur zal kunnen gebeuren. U zei dat dit te technisch is en dat u daar weinig meer kunt in doen. Met die taskforce en met de weinige middelen die we kregen uit de kunstensubsidies richten we ons nu toch al op 2020-2021, waarbij er dan toch al voldoende resultaten geboekt moeten zijn om niet alleen meer, maar ook voldoende goede dossiers te kunnen indienen. Onze mening is dat Z33 daar zo'n cruciale rol in te spelen heeft dat het jammer zou zijn en misschien niet zou leiden tot de nodige positieve gevolgen indien die Vlaamse kunstinstelling er tegen dan niet zou zijn om daar mee als motor in te participeren. Kunt u ons daar nog wat meer informatie over geven?

De taskforce en het groeitraject dat is vooropgesteld, daar kan ik achter staan, maar ik wil het belang van de begeleiding benadrukken. Vanuit uw werkingsmiddelen wordt er in een personeelslid voorzien, vooral voor de administratie en het secretariaat. Dat zal nodig zijn, maar het allerbelangrijkste is dat er voor Limburg een begeleiding en coördinatie komt die inhoudelijk sterk is en die gedragen wordt door de sector en door de verschillende steden en gemeenten, Hasselt en Genk voorop, die betrokken worden bij de taskforce, maar ook de rest van het Limburgse grondgebied.

U weet dat Tongeren ook sterk inzet op cultuur evenals Neerpelt, maar indien we geen begeleiding en coördinatie gaan hebben met voldoende ervaring en kennis en die gedragen wordt, zowel door de sector als door het beleid, heeft die taskforce volgens mij minder kans op slagen. Daarom wil ik bij u aandringen om ook daarin te voorzien zodat we niet alleen goed van start gaan, maar dat we ook goed kunnen eindigen.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Er is al veel gezegd. Ik wil nog een aantal bijkomende elementen vermelden en enkele bijkomende vragen stellen. Het is inderdaad niet aan de overheid om over kunst te oordelen, maar wel om één en ander te faciliteren, te ondersteunen en te laten groeien en liefst op een kwalitatieve manier. Er is een aanzet gegeven om een plan te maken. Er zijn ideeën over hoe zo'n plan er zou kunnen uitzien, maar het traject moet nog helemaal gelopen worden.

Het is normaal dat we van de landschapstekening vertrekken. Er is al heel wat gebeurd, zoals u zegt. In de steden Hasselt en Genk, bijvoorbeeld, maar ook gedeputeerde Igor Philtjens heeft de voorbije maanden en jaren al één en ander gedaan wat mogelijk gebruikt kan worden om zo'n landschapstekening te vervolledigen. Ik zou het jammer vinden als we helemaal van nul zouden herbeginnen. Ik neem aan dat het de bedoeling is om wat er al is te integreren in de nieuwe landschapstekening.

Mijn volgende vraag gaat over de timing. Wanneer zou het plan moeten landen? Wanneer starten de acties die daaruit voortkomen? U verraste ons door te zeggen dat Z33 pas na deze legislatuur een echte kunstinstelling wordt. Ik had ook gedacht dat dit vroeger zou kunnen. Hoe zit de timing voor de rest?

Plannen maken is gemakkelijk, ze uitvoeren is iets moeilijker. Ze monitoren en indien nodig bijsturen is vaak nog moeilijker. Is daar ook in voorzien in wat u van plan bent? Het lijkt mij belangrijk dat we de gehele cyclus doorlopen om ook kansen te geven voor bijsturing. Zoals mevrouw Christiaens en uzelf al terecht hebben gezegd, waren er al projecten ingediend tijdens de vorige subsidieronde, maar de kwaliteit was niet altijd even goed. Er waren er ook te weinig. Dat moet bijgestuurd worden waar nodig. Wellicht zullen we niet van de eerste keer helemaal raak schieten. Hoe ziet u dat?

Wat betreft de ideeën rond externe begeleiding zie ik het niet zo zwart in als mevrouw Christiaens, maar ik wil ook aandringen om daarin te voorzien. Het moet niet noodzakelijk van buiten Limburg komen, we hebben best wel mensen in Limburg die dat kunnen doen. Maar het moet wel gebeuren, om organisaties te begeleiden, dossiers beter te maken en hun projecten kwalitatiever in de verf te kunnen zetten. De bedoeling is te komen tot meer en betere projecten en dito dossiers.

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp.a): Ik wil eerst de vraagsteller bedanken. Het getuigt van een groot engagement als je als niet-Limburger aan de kar trekt. Minister, ik dank u dat u voor een groot stuk al op onze vragen ingaat met het nieuws rond de taskforce zelf. Vorige week had ik daar een aantal bijkomende vragen over gesteld, toen het ging over de overheveling van cultuur van de provincies naar Vlaanderen. Ik kreeg toen al enkele penseeltrekken mee, maar op een aantal vragen heb ik nog geen antwoord. Met welke middelen gaat die taskforce werken? Er zal iemand vanuit Vlaanderen aangesteld worden, die mee zal coördineren en opvolgen. Dat zal niet volstaan. Hoe ziet u dat? Kunnen daarvoor nog middelen vrijgemaakt worden? Wat gaat die taskforce Limburg precies doen?

Ik denk dat we in Limburg echt wel een aanbod hebben dat kan worden versterkt. Creativiteit bloeit er, zeker in het brede sociaal-culturele veld, het jongerenwerk, het kunstonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs. Er komt steeds meer creatief talent bovendien. Er is vooral nood aan een structurele talentcoaching, zowel voor de podiumkunsten als de designrichting, op het vlak van economie en ondernemerschap. In Nederlands-Limburg bestaat een provinciale dienst die zich daarmee bezighoudt. Dat kan ook voor ons nuttig zijn, misschien wel voor geheel Vlaanderen. Acht u dat mogelijk?

Ik heb nog een specifieke vraag. Er bestaat zoiets als 'limburgering' tussen Vlaams en Nederlands-Limburg. De samenwerking is uniek. Hoe ziet men dat vanuit Vlaanderen? Welke bemanning zou men daarvoor kunnen vrijmaken?

Bart Caron (Groen): Het is goed dat er een cultuurplan komt, minister, en ik ben blij met uw antwoord. Wel moeten we wel met de juiste mensen aan tafel gaan zitten. De provincie mag daar best bij zijn, maar dat is maar tijdelijk. Ik vind dat de steden in dat verhaal een plaats moeten krijgen. De relaties zijn niet slecht, maar niet altijd even goed, verneem ik wel eens. Ook andere actoren uit de cultuurwereld moeten daarin een plaats krijgen. Een instelling out of the blue oprichten, zal niet gaan. Er moeten lijnen worden uitgezet naar kunstenaars bijvoorbeeld. Misschien kunnen onze eigen steunpunten suggesties doen over wie zou kunnen doorgroeien en een platform kunnen benutten. We mogen ons niet laten wijsmaken dat de overheid een artistieke praktijk kan creëren. We kunnen dat wel faciliteren; zorgen voor goede randvoorwaarden. Maar de bron heeft de overheid zelf niet. Ik pleit er dus voor op zoek te gaan naar de kunstenaars en initiatiefnemers, want met de overheid alleen zal het niet lukken.

Minister Sven Gatz: Het klopt dat de rol van de gouverneur zich zal uitstrekken over het jaar 2017. Vanaf 2018 zijn we volledig bevoegd. In 2017 is de gedeputeerde voor Cultuur, de heer Philtjens, nog bevoegd voor het een en het ander. Het spreekt voor zich dat we vanaf 2018 willen voortbouwen op het uitgetekende plan. Het zal niet een een-tweetje tussen minister en provincie worden, want ook andere actoren zoals steden, gemeenten en de actoren op het veld zullen worden betrokken. Natuurlijk zullen Hasselt en Genk de facto een centrale positie innemen: ze liggen centraal en zijn met voorsprong de grootste. Maar ook andere steden en belangrijke gemeenten zullen een rol kunnen opeisen, want het zal via de lokale verankering moeten gebeuren. Toch zullen er een aantal kansen blijven liggen. Vorige week vroeg een journalist van Het Belang van Limburg me, naar aanleiding

van de krant gemaakt door Koen Van Mechelen, waarom maar één gemeente in Limburg meewerkt aan de UiTPAS. Wel, dat is omdat nog maar één gemeente die stap heeft gezet. Het is dus mogelijk om dit in het Limburgplan mee te nemen. Het kan, want het gebeurt bijvoorbeeld ook in het zuiden van West-Vlaanderen. Het moet wel van onderuit worden geïnitieerd. Wij kunnen dat dan ondersteunen, via CultuurNet Vlaanderen. Iedereen heeft ter zake een verantwoordelijkheid.

Waarom kan Z33 in deze legislatuur niet meer worden erkend als Vlaamse kunstinstelling? Voor de specialisten hier is dat evident. De visie op erkenningen kwam in de vorige twee legislaturen tot stand. Het is de bedoeling om per legislatuur een beperkt aantal bijkomende instellingen te erkennen. Het is een politieke beslissing van de Vlaamse Regering, op basis van dossiers. Men wordt eerder gevraagd dan dat men zichzelf aanmeldt. Let op: de Vlaamse Regering kan beslissen – zoals is gebeurd met het Concertgebouw en de Vooruit –, maar dan volgt een internationale visitatie. Geen beoordelingscommissie, zoals die wordt ingeschakeld voor een Vlaamse organisatie of een Vlaams project, maar een internationale jury die goed komt nagaan wat het soortelijke gewicht van de verkozen instelling is. Ik wil absoluut vermijden dat die visitatie ons – ik bedoel dan de Vlaamse Regering, de provincie en de instelling zelf – met de gebakken peren opzadelt.

We moeten er dus klaar voor zijn. Als we nu beginnen en hard werken, dan kan bij het begin van de volgende legislatuur het licht gloren. Het is dus niet iets dat snel kan worden afgehandeld. Ik beweer nu dus niet dat Z33 niet in aanmerking komt. Maar vandaag is men niet klaar om die visitatie te ondergaan. We zullen samen nagaan wanneer we dat moeten aanpakken.

De heer Danen had het over de landschapstekening en de timing. De vraag is terecht. We zullen inderdaad niet van nul opnieuw beginnen. Voorhanden elementen zullen we in de landschapstekening verwerken. U had het over een ontluikende samenwerking tussen Hasselt en Genk. U had het over de plannen van de heer Philtjens. We moeten daarop voortbouwen. De puzzelstukjes moeten we samenleggen. Wat de timing betreft: de aftrap zal rond 15 januari worden gegeven, naar aanleiding van de nieuwe projectenronde. Ik zal dan hopelijk kunnen beslissen om een aantal zaken die tijdens de structurele erkenningsronde fout zijn gelopen, ten dele te compenseren. Ik hoop dat ik tegen dan goede dossiers in handen krijg om organisaties met projectsubsidies – die kunnen over één, twee of drie jaar lopen – een perspectief aan te bieden. Nadien wordt de overdracht uitgerold. Ik zal dat met u bespreken, allicht niet te lang na Nieuwjaar. U kunt dan oordelen wat er te snel gaat en wat te traag.

Wat de middelen betreft, sta mij toe om eerst te werken met de puzzelstukken die ik nu heb. Ik sluit niets uit voor de toekomst. We gaan niet nu de kar en het paard in de verkeerde volgorde zetten – niet dat u dat hebt gevraagd, maar ik hoor het wel enigszins gloren in de verte – en een uitgebreide staf maken die het allemaal moet gaan doen op het terrein. Zoals de heer Caron zegt, zullen we iedereen daarin moeten responsabiliseren. Als dat plan met de juiste doelstelling, het juiste ritme en de juiste timing vorm krijgt, niet al te lang na nieuwjaar, kunnen we zien wat ervoor nodig is om dat verder te bekostigen. Dat zal dan in functie zijn van de doelstellingen. We kunnen niet nu al zeggen hoeveel middelen we ertegenaan kunnen gooien.

Mijnheer Moyaers, ik wil de Groot-Limburgse dimensie zeker niet veronachtzamen. Ik heb ook gesproken over de regio Maas-Rijn. Ik concentreer me even op de puzzelstukken zoals ze nu in Belgisch Limburg liggen. Dan zullen we kijken naar de communicerende vaten ten noorden, ten oosten, maar evenzeer ten zuiden – Maastricht, Luik en alles wat in Nederlands Limburg ligt.

We beginnen met Z33, als een soort nucleus. Dan is er Hasselt-Genk, de andere steden, de andere dingen in Limburg. Als we daarvan al een mooie landschapstekening

kunnen maken, kunnen we daar ook doelstellingen op afkloppen. Dan kunnen we de verdere concentrische cirkels mee in ogenschouw nemen.

We zijn goed vertrokken, in goede verstandhouding en met een grote mate van duidelijkheid. Die duidelijkheid zal nog vergroten na 15 januari en op het scharnier van januari en februari.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Minister, Limburg is tot nader order een Vlaamse provincie. Limburg is dus een deel van Vlaanderen. Ik begrijp de gevoeligheid wel. Er is een Limburgs gevoel. In Oost-Vlaanderen leeft dat veel minder. De voormalige provinciegouverneur, de heer Denys, een heel goede gouverneur, heeft geprobeerd om dat gevoel aan te wakkeren. Men voelt zich Waaslander, Dendermonenaar, Meetjeslander.

Ik wil toch ook voor iets waarschuwen. We moeten opletten dat we in Vlaanderen niet naar een inflatie gaan van Vlaamse instellingen. Het Kaaitheater was ook vragende partij om een Vlaamse instelling te worden. Er zullen er nog een aantal zijn. Ik wil niet zeggen dat het niet kan dat Z33 een Vlaamse instelling zou worden. Ik wil een suggestie doen voor de volgende legislatuur. Zou het niet mogelijk zijn om een Vlaamse instelling op verschillende locaties te laten werken? Zoals u terecht zegt, minister, moet een Vlaamse instelling altijd 'major league', internationale top zijn. Als we daarvan afwijken, valt onze Vlaamse culturele reputatie in het water. Misschien moeten we bekijken of het mogelijk is om dat daar ook te installeren.

De heer Caron heeft gelijk. Je moet een onderscheid maken. Er is het regionale cultuurbeleid, waar er blijkbaar nood aan is in Limburg, waarbij de steden en gemeenten moeten worden geresponsabiliseerd, omdat die dicht bij de burger liggen. Men moet zich daarin verenigen, met gemeenten of rond steden, om te zien wat daaraan kan worden gedaan. Dat is een eerste punt.

Maar als je gaat voor organisaties die met meer kwalitatieve dossiers kunnen komen, zul je inderdaad rond de tafel moeten zitten met mensen die daarin deskundig zijn. Het zullen dan inderdaad waarschijnlijk andere, eventueel internationale mensen zijn die hun knowhow ten dienste kunnen stellen van die organisaties. Dat is belangrijk. Men mag niet vervallen in het louter provincialistische – vergeef me de term. Het moet dat ook overstijgen. Daarom was ik ook blij dat u de link legt met Nederlands Limburg. Ik hoor de parlamentsvoorzitter altijd zeggen dat er op dat vlak ook mogelijkheden zijn.

Het verheugt mij alleszins dat er stappen worden gezet, dat er een traject wordt uitgerold. Ik ben er blij om dat we dat doordacht doen, niet te snel, en met kennis van zaken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bert Moyaers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het inzetten van het principe 'Health in All Policies' in de beleidsplannen voor de jeugd – 605 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp-a): Minister, ik trap wellicht een open deur in, maar uit een recent rapport van de KU Leuven, UGent en het Wetenschappelijk Instituut

Volksgezondheid blijkt nog maar eens dat het slecht is gesteld met onze jongeren op het vlak van beweging.

België bengelt onderaan in een studie van 38 landen. Slechts 6,5 procent van de 6 tot 9-jarigen beweegt voldoende. Wanneer we naar tieners kijken, is het resultaat nog dramatischer. Slechts 2,4 procent van de tieners haalt hier de normen qua beweging.

Ook op het vlak van consumptie van gezonde snacks zoals fruit is het resultaat bedroevend. Slechts 29 procent van onze oudste tieners haalt de dagelijkse norm van fruitconsumptie. Met de nakende gezondheidsconferentie die dit weekend gepland staat door minister Vandeurzen, horen we terecht dikwijls de term 'Health in All Policies' vallen. Een gedragsverandering bereik je immers maar als iedereen zijn schouders eronder plaatst.

Minister, bij uw collega-ministers Crevits en Muyters zien we dat zij mee inzetten op 'Health in All Policies'. Kan het dat we hierover in uw beleidsplannen niets concreet terugvinden? Of kan het zijn dat uw idee hierover toch iets meer dient te worden gespecificeerd?

Jeugdbewegingen enzovoort kunnen ook een sleutelrol spelen bij het informeren van jongeren over gezonde voeding en beweging. In uw beleidsbrief staat dat u optimaal wilt inzetten op het informeren van jongeren. Neemt u dan gezondheid, meer bepaald het thema voeding en beweging, ook als een essentieel onderdeel mee in uw informatiepakket? En hoe ziet u dat dan concreet?

Uw collega-ministers Crevits en Muyters hebben een subsidieplan aangevat betreffende het openstellen van schoolsportinfrastructuur aan andere organisaties. Die oproep loopt morgen af. Hebt u er zicht op hoe jeugdorganisaties hiervan kunnen gebruikmaken?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik onderschrijf natuurlijk het idee van een gezonde geest in een gezond lichaam. Met het Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP) 2015-2019 zetten we in op het welbevinden van kinderen en jongeren. Dat is een belangrijk thema in het plan.

Mijn taak als coördinerend minister van Jeugd en kinderrechten is om mijn collega's te stimuleren om in hun respectieve beleidsdomein 'Health in All Policies' ter harte te nemen. De Vlaamse overheid voert een horizontaal jeugd- en kinderrechtenbeleid. In dit plan zijn meerdere acties uit verschillende beleidsdomeinen opgenomen die het fysieke welbevinden van kinderen en jongeren rechtstreeks of onrechtstreeks ten goede komen.

Er staan 23 acties in het JKP die op aanraden van de Vlaamse Jeugdraad door mij als prioritair werden aangeduid. Hiervan hebben er twee een directe impact op de bewegingsgraad van jonge mensen. Het gaat over de acties 4.1.2, uitbouw en kwaliteitsverhoging fietsroutenetwerk in Vlaanderen, onder bevoegdheid van de minister van Mobiliteit, en 4.1.6, realiseren van speelweefsel in heel Vlaanderen, onder bevoegdheid van de minister van Omgeving, Natuur en Landbouw.

Een voorbeeld van een concreet initiatief dat wordt gecoördineerd door de afdeling Jeugd is de Buitenspeeldag die ik nog steeds zeer expliciet een plaats geef in mijn beleidsbrief Jeugd. Deze dag heeft als doel kinderen en jongeren te stimuleren om te bewegen en naar buiten te gaan. De negende Buitenspeeldag vond plaats op 13 april 2016 op 382 locaties in 240 Vlaamse en Brusselse gemeenten en steden. Verschillende mediapartners zetten ook hun schouders onder dit initiatief, zodat de televisietoestellen even op zwart kwamen te staan. In samenwerking met CultuurNet

Vlaanderen werd de website www.buitenspeeldag.be vernieuwd. We kijken de tiende editie, die zal plaatsvinden op 19 april van volgend jaar, met plezier tegemoet.

Het jeugdwerk valt eveneens onder mijn directe bevoegdheid en met de subsidiëring van heel wat jeugdverenigingen en -bewegingen sporen we de Vlaamse jeugd aan om actief te zijn en te bewegen, op speelpleinen, op kampen en andere buitenactiviteiten van de jeugdbewegingen. Aangezien we een groot aantal jongeren bereiken met dit jeugdwerk, mag de impact daarvan ook niet worden onderschat.

Het klopt dat voeding en bewegen belangrijke thema's zijn die deel uitmaken van het informatiepakket aan jongeren. Zo zijn er in de reeks Jongerengidsfolders die De Ambrassade uitbrengt, de folders 'Eetstoornissen' en 'Gezonde voeding en beweging'. Deze beide folders zijn specifiek gericht op jongeren. Daarnaast kan men via www.jeugdinfotheek.be een overzicht vinden van andere beschikbare informatieve publicaties die over dit thema werden uitgebracht. Ik denk aan de brochure 'Eerste hulp voor jeugdleiders' van vzw Jeugd Rode Kruis, waarin gezonde voeding op kamp aan bod komt, of de spelen 'Snap je Hapje' en '5 maal eten' gemaakt door vzw De Aanstokerij, die allebei over voeding gaan.

Bij de gesubsidieerde jeugdverenigingen zijn, behalve de al genoemde, nog meer verenigingen bezig met betrekking tot de thema's gezondheid of bewegen. Ik geef een greep uit de realisaties van de voorbije periode. De vzw Jeugd Rode Kruis ontwikkelde verder ook een kant-en-klaar pakket om een activiteit over eerste hulp te organiseren voor kinderen en jongeren. Ze verspreidt publicaties en brengt eerste hulp onder de aandacht in media voor kinderen en jongeren. Gezondheid is ook een item bij diverse aspecten van de werking van vzw JOETZ. In haar kadervorming voorziet de vereniging in een sessie over gezondheid. Ze leidt jongeren op als 'healthies' om gezondheidsprojecten te begeleiden. Tijdens vakanties wordt er met de deelnemers aandacht besteed aan een jaarlijks gezondheidsthema. Gezondheid is een thema in het magazine ZAP van die vereniging. Ze maakten onder andere ook een editie op maat van kinderen. JOETZ promoot bij jongeren het gebruik van condooms, onder meer via de CondoMobiel en via andere jeugdwerkorganisaties. Vzw Sporta zette dan weer kampen over koken op voor kinderen. Daarbij ging veel aandacht naar het gezondheidsaspect van eten. Ook vzw Krunsj reikt kinderen en jongeren tijdens vakanties principes aan voor een gezonde levenswijze. Vzw Awel zette een reportage over psychische gezondheid en een verwijzing naar hulp op haar Facebookpagina. Kinderrechtswinkels vzw behandelde het voorbije jaar 33 vragen over gezondheidszorg. Wel Jong Niet Hetero vzw heeft het thema seksuele gezondheid van jongeren als aandachtspunt in haar werking.

Het thema gezondheid is natuurlijk veel breder dan enkel gezonde voeding en beweging. Ook geestelijke gezondheid is een belangrijk werkpunt. In mijn jeugdbeleid loeren gezondheids-, preventie- en welzijnsdoelstellingen dan ook vaak om de hoek. Denk maar aan de problematiek van het pestgedrag: dat kan voor heel wat problemen zorgen bij gepeste kinderen en jongeren en leidt soms zelfs tot zelfmoord op jonge leeftijd. Dit pestgedrag doet zich voor op alle plaatsen waar kinderen en jongeren samen zijn: niet enkel in de klas, maar ook op straat, in de jeugdbeweging, in het jeugdhuis of op het speelplein. Kortom, dat kan helaas overal. In 2016 ondersteunde ik de actieweek tegen pesten met een dagelijkse onlinetip tegen pesten. Vorige zaterdag lanceerde ik samen met meer dan veertig organisaties het platform No Hate Vlaanderen. Dat is een actieplan om kinderen en jongeren te leren weerbaar te worden tegen haatspraak, in het bijzonder op de sociale media.

In overleg met Vlaams minister Crevits, het Departement Onderwijs en Vorming en het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) onderzocht de Verenigde Verenigingen, dus de overkoepelende koepel van de middenveldkoepels, vorig jaar de noden, de drempels en de mogelijkheden van het naschools openstellen van schoolinfrastructuur voor verenigingen. Dat resulteerde in een

nota, die als belangrijke inspiratie gold voor het masterplan scholenbouw. Ik kan alvast beamen dat de middenveldorganisaties, inclusief het jeugdwerk, wel dege-lijkelijk verscheidene ruimtelijke noden hebben. Het gebruik van schoolinfrastructuur is niet zozeer een doel op zich, maar is net een symptoom van de toenemende nood aan ruimte waar organisaties mee kampen.

Ik ben dan ook zeer blij met de nieuwe website www.slimgedeeld.be en ben er- van overtuigd dat jeugdorganisaties graag zullen gebruikmaken van de mogelijk- heden die in de toekomst worden geboden met betrekking tot het gebruik van bijvoorbeeld de schoolsportinfrastructuur. Voor verenigingen is het gebruik van dergelijke opengestelde schoolinfrastructuur immers zeer voordelig.

Feit is wel dat er nog wel een aantal drempels moeten worden weggewerkt. Bin- nen het toekomstproject inzake ruimte delen volgt De Ambrassade dat echter zeer goed op voor de jeugdsector. Men doet dat in overleg met de administratie Jeugd. We promoten waar mogelijk de mooie voorbeelden die ondertussen overal ontstaan. Ik verwees daar ook reeds naar in mijn beleidsbrief: "De Ambrassade maakt werk van het vervolgtraject 'Meer ruimte om volop jong te zijn' en voor- ziet een handleiding over gedeeld ruimtegebruik en een digitaal rapport met be- leidsaanbevelingen over belemmerende regelgeving. Na de verschillende confe- renties en studiedagen in het najaar 2016 wordt uitgezocht hoe de verzamelde voorbeelden van gezamenlijk gebruik van school-, sport- en spelinfrastructuur en van publieke ruimte kunnen ontsloten worden (...)."

We maken hier dus zeker verder werk van.

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp.a): Minister, ik dank u voor uw uitgebreide antwoord. Ik denk dat het zelfs veel uitgebreider was dan mijn vragen. Ik heb u een aantal dingen horen zeggen over uw actieplan. Ik kan de uitbouw van het fietsroutenetwerk ze- ker toejuichen. Ik woon in een klein landelijk dorpje en zie zelf dat mensen meestal in een straal van 2 kilometer van de schoolpoort wonen, maar er toch massaal voor kiezen om hun kinderen met de auto te brengen, zodat het voor de kinderen die nog dichterbij wonen, zelfs gevaarlijk wordt om met de fiets te gaan. Het verder uitbouwen van het fietsroutenetwerk, en ook van de voetpaden enzovoort, kan dus zeker aanzetten tot meer beweging.

Ik heb u ook horen zeggen dat u het speelweefsel wilt uitbreiden. Zijn dat plaatsen waar kan worden gespeeld en die jongeren ertoe aanzetten om van het ene punt naar het andere te gaan, bijvoorbeeld van de bibliotheek naar een parochiezaal, waarbij daartussen dan leuke dingen worden gecreëerd, in een park of zo, om te bewegen? Dan kan ik dat alleen maar toejuichen, want ik vind dat zeer leuke initiatieven.

U had het ook over de Buitenspeeldag. Dat is uiteraard een zeer goed initiatief. Mijn kinderen nemen daar ook jaarlijks aan deel. Dat is een heel leuke dag. Het is een heel goede dag om publiciteit te maken voor buiten spelen, om te zeggen dat dat best wel fijn is, maar daarmee alleen zullen we het uiteraard niet halen. Onze jongeren scoren nu eenmaal erg slecht op de gezondheidsdoelstellingen, dus er is ook dringend actie nodig vanuit het beleidsdomein Jeugd. We hebben het nu vooral gehad over die gezondheidsdoelstelling voeding en beweging, maar zoals u terecht ook aangaf, zijn er veel meer dingen die binnen het kader van gezondheid vallen. Dan denk ik ook aan de doelstellingen met betrekking tot tabak, alcohol en drugs. Wat dat betreft, zien we eigenlijk ook een zeer slechte evolutie bij onze jeugd. Wat roken en alcoholgebruik betreft, zien we zelfs een stijging als het gaat over de beginleeftijd bij jongeren. Bij de studenten in het hoger onderwijs zit zelfs meer dan de helft in de risicozone van problematisch alcoholgebruik. Een op de drie uit- gaande jongeren gebruikt ook regelmatig cannabis en vooral jongeren tussen 12

en 14 jaar vertonen zelfs mogelijk risico- of problematisch gamegedrag. Dus ook wat dat betreft, is er toch nog wel wat werk aan de winkel.

Bij de nieuwe gezondheidsdoelstellingen wil Vlaanderen vooral inzetten op de zogenaamde 'settings': plaatsen waar mensen zich bevinden. Die settings van de lokale gemeenschap en vrije tijd lijken me bij uitstek plaatsen waar ook het beleid, uw beleid in dit geval, het jeugdbeleid, een toegevoegde waarde kan bieden. Ik zou dus willen voorstellen dat we misschien eens uitgebreid zouden bespreken in een van de volgende commissievergaderingen welke acties er verder kunnen gebeuren vanuit Jeugd om die Vlaamse gezondheidsdoelstellingen te kunnen bereiken. Misschien kunnen we daarover hier zelfs een aantal hoorzittingen organiseren met jeugdwerkers en dergelijke. Zeker vanuit het beleidsdomein Jeugd kan men toch wel extra aandacht besteden aan de meest kwetsbare doelgroepen, die duidelijk nog veel slechter scoren op het vlak van de gezondheidsdoelstellingen. Expertise van organisaties als Uit De Marge kan misschien wel heel waardevol zijn op dit vlak. Minister, daarom pleit ik er toch wel voor om misschien via hoorzittingen eens te komen tot een echt actieplan voor de jeugd wat 'Health in All Policies' betreft.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Voorzitter, ik wil toch even kort ingaan op de vraag van collega Moyaers. Hij haalt uiteraard terecht de gezondheidsconferentie aan die dit weekend plaatsvindt. Die moet natuurlijk de basis vormen voor de toekomst van een gezondheidsbeleid voor onze kinderen en jongeren. Wij hebben zelf ook al heel vaak gepleit voor een coherente aanpak over de verschillende beleidsdomeinen heen. Ik denk dat een echt goed, realistisch en evenwichtig gezondheidsbeleid pas kan werken als alle actoren mee aan de kar trekken, dus zowel Onderwijs als Welzijn, Sport, Jeugd en zoveel andere actoren. Dit is nooit een monopolie van één specifiek beleidsdomein. Ik denk vooral dan ook aan de ouders, die hierin toch wel een heel belangrijke rol hebben. Ik denk dat zij de belangrijkste opvoeders zijn. Als het gaat om een gezonde opvoeding met voldoende ruimte voor beweging, dan denk ik dat dat vooral van thuis uit wordt gestimuleerd. Het is dus ook belangrijk om de ouders mee in de juiste richting te krijgen.

Ook het beleidsdomein Jeugd heeft in het hele gezondheidsdebat absoluut een rol te spelen. Minister, ik ben dan ook blij dat u in uw antwoord toch heel wat verschillende punten hebt aangehaald waarop het beleidsdomein Jeugd toch zijn bijdrage kan leveren of al levert.

Jeugdverenigingen hebben een sterke invloed op tal van jongeren. Zo kunnen ook de jeugthuizen het goede voorbeeld geven door in te zetten op een gezonde keuze.

Het is een zeer goede zaak, minister, dat u de inspanningen van uw collega's onderschrijft en wilt meewerken aan een echt gezondheidsbeleid. Als actoren samenwerken, kan hiermee een goede basis worden gevormd.

We moeten ons ook de vraag durven te stellen hoe ver we durven en mogen gaan in een modern gezondheidsbeleid. Er is een overaanbod aan gezonde producten. We moeten oppassen dat de balans niet in de andere richting overslaat. Nu al vindt één op de drie jongeren zichzelf te dik en heel velen gaan op dieet terwijl dat helemaal niet moet. Ik pleit zeker niet voor vrijgeleide van frisdranken, snoep of ongezond eten. Er moet werk worden gemaakt van een gezondheidsbeleid, maar we moeten er ook voor waken dat kinderen en ook volwassenen niet de andere richting uitgaan. Men mag niet meer zondigen tegenwoordig. We weten als consument niet meer wat we moeten kiezen om gezond te eten. Ik pleit vooral voor een realistisch gezondheidsdebat.

Ik ben het eens met de heer Moyaers dat we in discussie moeten gaan. Het is heel belangrijk voor onze kinderen en jongeren.

Minister Sven Gatz: Als het het parlement of de commissie behaagt om hieromtrent verder werkzaamheden en hoorzittingen te ontplooiën, ben ik de laatste om me daar tegen te verzetten. Dat laat ik geheel aan u over. Het debat kan worden verdiept, dat vind ik niet verkeerd.

Mevrouw Van Eetvelde, het jeugdwerk is niet gemaakt om kinderen gezond te maken. Het moet daar kunnen toe bijdragen, dat was de opsomming van een aantal acties. Misschien kan er nog meer gebeuren, daar ben ik het mee eens. Maar het jeugdwerk is gemaakt om kinderen een plezierige leef- en tijdsomgeving te kunnen bieden. Daar komen dan allerlei andere nuttige zaken uit voort, maar het jeugdwerk is er niet om nuttig te zijn voor wat dan ook.

Bert Moyaers (sp.a): Afgelopen zomer ben ik op een kamp gezond gaan koken. Heel verrassend was dat de jongeren dat best wel tof vinden. Maar vlak ernaast werden er pannenkoeken gebakken. De gezonde maaltijd was alleen voor de oudste groep. Ik wil de jongeren het plezier niet afpakken, we moeten hen sensibiliseren zonder te overdrijven of eetstoornissen in de hand te werken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekomst van het Sint-Lukasarchief
– 655 (2016-2017)**

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Minister, het Sint-Lukasarchief is een dossier dat hier al vele jaren – met ups en downs – circuleert. Het werd in 1968 opgericht als waardevol archief voor het bouwkundig erfgoed van Brussel, Vlaanderen en heel ons land. De hoofdopdracht van het archief is het verzamelen van informatie over stedenbouwkundig en architecturaal erfgoed in Brussel, Vlaanderen en België.

Ik ga niet heel de geschiedenis schetsen. Ik heb de parlementaire stukken nagelezen en er is een constante in het dossier. In het begin waren ze heel erg pionier maar ik kan me niet van de indruk ontdoen dat ze een beetje de boot gemist hebben op het vlak van professionalisering. Vlaanderen heeft daar over vele jaren heen en over verschillende ministers heen veel inspanningen voor geleverd. Er zijn heel wat pogingen ondernomen om het archief financieel te helpen en verder te professionaliseren.

Ik ben van mening dat er een kans was om heel erg nauw te gaan samenwerken, en ik denk dat het ook de doelstelling was bij de oprichting van het Vlaams Architectuurinstituut (VAI), om het Sint-Lukasarchief daarin op te nemen. Deze pogingen mislukten. Nu las ik dat het Sint-Lukasarchief vanaf 2017 deel zal uitmaken van het Internationaal Centrum voor de Stad, de Architectuur en het Landschap (CIVA) en dus de facto overgedragen wordt aan het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Bent u, als minister van Cultuur en van Brussel, betrokken bij deze overdracht? Weet u hoe het komt dat de vele inspanningen van Vlaanderen niet gehonoreerd werden? Hoe zal de samenwerking tussen het Sint-Lukasarchief, het CIVA en Vlaanderen in de toekomst vormgegeven worden? Zijn er garanties dat Vlaanderen dan nog een beroep zal kunnen doen op het Sint-Lukasarchief? Hoe moet de Vlaamse Gemeenschap daar nu verder mee omgaan?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Coudyser, ik ben niet formeel betrokken bij de inkanteling van het Sint-Lukasarchief in het CIVA. Informeel ben ik al enige tijd op de hoogte. Sinds 2009, wanneer de subsidiëring werd stopgezet, zijn er ook geen rechtstreekse formele banden meer tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Sint-Lukasarchief, al heb ik directeur Jos Vandenbreeden wel nog een paar keer ontvangen op het kabinet. De Vlaamse Gemeenschapscommissie, die het Sint-Lukasarchief wel nog subsidieerde, is natuurlijk wel actief betrokken bij de overdracht. Vandaar dat we de operatie vanop een afstand mee gevolgd hebben.

Zoals u aangeeft, kende de Vlaamse overheid in de periode 2006-2008 een subsidie van 100.000 euro per jaar toe aan het Sint-Lukasarchief. Deze subsidie was bedoeld opdat het archief zich kon inschakelen in het Cultureel-erfgoeddecreet. Het is niet zo verschillend voor andere initiatieven. Dit is nu een Brussels initiatief, maar er zijn er wel een aantal die op de grens staan. We zouden die wel graag in het decreet opnemen. Soms lukt dat, soms niet.

Omdat deze subsidie niet tot de gewenste resultaten leidde, werd ze vanaf 2009 stopgezet na een negatieve evaluatie door de administratie. Bij de evaluatie werd vastgesteld dat er nauwelijks vooruitgang was geboekt rond de problemen in enerzijds de inhoudelijke archiefwerking en anderzijds de bestuurlijke, zakelijke en financiële situatie. Sinds 2009 ontvangt het Sint-Lukasarchief wel nog een subsidie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, die het archief ondersteunt in kader van het lokaal Cultureel-erfgoedbeleid in Brussel.

Eerder dit jaar vroeg de organisatie een kwaliteitslabel als erkende archiefinstelling aan bij de Vlaamse Gemeenschap, omdat dit een voorwaarde was in haar overeenkomst met de VGC. De visitatiecommissie van experts die ter plaatste ging, stelde vast dat er op een aantal punten sinds 2009 vooruitgang was geboekt, maar dat zich problemen bleven voordoen, zowel op organisatorisch vlak als met betrekking tot de cultureel-erfgoedwerking. Ik volgde dan ook hun advies om geen kwaliteitslabel toe te kennen.

Ik wil er de aandacht op vestigen, aangezien we toch op livestream zitten, dat het bericht dat in de pers verscheen dat ik het kwaliteitslabel van het Sint-Lukasarchief zou hebben 'afgepakt', dus niet klopt: het archief heeft nooit over een dergelijk label beschikt.

De inkanteling in een grotere organisatie zoals het CIVA biedt wel degelijk reële perspectieven naar kwaliteitsverbetering, professionalisering en schaalvergroting. Ik hoop daarom dat met de inkanteling in het CIVA een permanente oplossing gevonden is voor een toch wel aanslepende situatie.

Het CIVA is uiteraard een belangrijke partner als het op architectuurarchieven aankomt. Tussen het CIVA en Centrum Vlaamse Architectuurarchieven (CVAa) waren er daardoor ook vanuit Vlaams perspectief altijd al goede contacten. De overname van de collectie en de werking van het Sint-Lukasarchief door het CIVA kan dit volgens mij alleen maar versterken.

Het grootste deel van de door Sint-Lukasarchief bewaarde collectie en documentatie heeft betrekking op Brussel. Een aantal collectieonderdelen kan evenwel specifiek 'Vlaams' genoemd worden. Welke onderdelen dit precies zijn, moet nog verder in kaart worden gebracht. Uiteraard is het belangrijk dat er ook garanties zijn met betrekking tot de goede bewaring en raadpleegbaarheid van deze collecties.

Indien blijkt dat deze collecties onvoldoende aansluiten bij het collectieprofiel van CIVA, wil de Vlaamse Gemeenschap zeker meehelpen zoeken naar een oplossing. Dan kan het zeker zijn dat het Centrum Vlaamse Architectuurarchieven de evidente partner is. Eerst bekijken we dat samen dus verder.

We zullen in principe geen rechtstreekse rol spelen, behalve de flankerende rol die ik daarnet heb vermeld bij de verdere afwikkeling van dit dossier.

Wat de garanties betreft in verband met inspraak van de Vlaamse Gemeenschap, profileert het CIVA zich als een biculturele instelling van gewestelijk belang. Sinds de zesde staatshervorming valt het CIVA daarmee onder de autonome bevoegdheid van het Brusselse Gewest. De Vlaamse Gemeenschap heeft hierin geen rechtstreekse inspraak. Om een goede samenwerking en afstemming mogelijk te maken tussen Vlaamse en Brusselse cultureel-erfgoedorganisaties is dat niet nodig. Wij zorgen voor een goede samenwerking op het terrein.

De VGC heeft gedurende vele jaren inspanningen gedaan om een permanente oplossing te vinden voor het Sint-Lukasarchief, waarvoor trouwens mijn uitdrukkelijke dank. Ik vermoed dus dat de VGC vooral blij is dat deze oplossing nu gevonden is, zodat een kwalitatieve zorg voor en omgang met de collectie gegarandeerd kan worden.

Ik sluit af met een persoonlijke noot. Als student ben ik vroeger nog gaan neuzen in de archieven van het Sint-Lucasarchief, bij de heer Jos Vandenbreeden, die me na aan het hart ligt. Ik zal niet zeggen dat hij een eenmansinstelling is, want daarmee doe ik hem oneer aan, maar het is goed dat er op inhoudelijke gronden en inhoudelijke samenwerkingsverbanden nu een landingspiste voor het Sint-Lucasarchief gevonden is. Ik ben er zeker van dat dit de beste mogelijke manier is om de collectie verder te bewaren en te ontsluiten. Zoals ik u zei, in die samenwerking tussen het Sint-Lucasarchief, CIVA, het Centrum Vlaamse Architectuurarchieven en mezelf, zullen we de nodige contacten onderhouden om ervoor te zorgen dat alles goed verder kan worden bewaard en ontsloten en in bepaalde gevallen een deel van de collectie kan verhuizen. Over dat laatste spreek ik me niet uit. Het is niet aan mij om dat te doen.

Ik wou met deze persoonlijke noot afronden. Ik ken het dossier en vooral de man zeer goed. Ik bewonder hem om wat hij gedaan heeft, vooral de laatste decennia. Misschien is dit beleidsmatig wel een goede piste. Vandaar dat ik in het begin zei: ik ben er niet rechtstreeks bij betrokken, maar onrechtstreeks wel. Misschien moeten we deze piste wel de nodige kansen geven.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Gezien de omstandigheden is dit nu wel de beste oplossing. We moeten er wel over waken dat we kijken of de stukken daar goed geconserveerd worden. Ik hoor dat er ook nog een stichting is. We moeten zien wat er met de stukken van de stichting gebeurt, en waar we in Vlaanderen kunnen ontsluiten en waar we kunnen samenwerken met het Centrum Vlaamse Architectuurarchieven en met het CIVA.

Bart Caron (Groen): Ik sluit me namens mijn fractie aan bij de bekommernis van mevrouw Coudyser en bij het antwoord van de minister. Deze richting kan wellicht een goede oplossing bieden waarmee het engagement van de heer Vandenbreeden volop wordt gewaardeerd, maar die tegelijkertijd een breder perspectief biedt. Het is misschien een opstap naar een nog breder perspectief op lange termijn en de zorg om goede architectuurarchieven in Vlaanderen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de plannen voor een nieuw VRT-net
– 686 (2016-2017)**

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Blijkbaar wil de VRT een nieuw lineair kanaal de ether insturen: Ketnet Junior. Ik vind dat een beetje een vreemd initiatief op een ogenblik dat besparingen doorgevoerd worden en personeel moet afvloeien.

Enige tijd geleden deed de VRT al eens een proef voor dezelfde doelgroep: Ketnet+. Het initiatief werd afgevoerd toen men de ontkoppeling tussen Ketnet en Canvas had verkregen. Toen luidde het argument dat het beter was met bijvoorbeeld internet te werken. Men noemde dat de '360-gradenaanpak'. De argumenten toen luidden: "Ketnet blijft zorgen voor een gepast aanbod voor alle kinderen tot twaalf jaar. Dit doet Ketnet door zijn aanbod in een 360°-model uit te werken waarbij het aanbod zo veel mogelijk beschikbaar zal zijn op alle platformen waar kinderen aanwezig zijn. Zo kunnen kinderen op elk moment van de dag of via televisie of via internet (Ketnet.be) hun favoriete programma's bekijken. Het 'wegvallen van Ketnet+' wordt gecompenseerd door de 360°-benadering en een aangepast uitzendschema met vaste afspraken voor alle leeftijdsgroepen."

Nu wil men alles blijkbaar van voren af aan herbeginnen. Dat verbaast me. Men kan ook de vraag stellen of het verstandig is dat de openbare omroep een nieuw initiatief start terwijl er op de private markt al programma's zijn voor deze doelgroep, zoals Nick Jr en Disney Jr. Al moeten we erkennen – en ik ben de eerste om dat te doen – dat het een pluspunt is dat de openbare omroep reclamevrij werkt en de eigen Vlaamse producties stimuleert.

De VRT moet wel beseffen dat extra lineaire kanalen gevoelig liggen bij de politiek. Herinner u het OP12-verhaal. Toen kwam er scherpe kritiek, met name van onze toenmalige Open Vld-collega Bart Tommelein, die toen lid was van de commissie Media van het Vlaams Parlement: een onvolprezen collega, die vandaag tot hogere ambten is geroepen, maar hij blijft sympathiek. Negen maanden na de ondertekening van de nieuwe beheersovereenkomst komt de VRT met de vraag voor een nieuw kanaal voor Ketnet. Dat lijkt me vreemd. In de beheersovereenkomst werd hierover met geen woord gerept omdat iedereen ervan uitging dat de ervaringen met het ter ziele gegane derde net OP12 overtuigend waren.

Het dossier gaat nu naar de Vlaamse Regulator voor de Media, die hierover moet adviseren.

Minister, heeft de VRT met u vooraf van gedachten gewisseld alvorens de plannen voor Ketnet Junior in de openbaarheid te brengen? Hoe reageert u op de plannen? Vindt u het niet vreemd dat er bij het voorbereiden van de beheersovereenkomst voor zover ik weet met geen woord werd gerept over dit initiatief? Wat zal de kostprijs zijn van Ketnet Junior?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Dank u wel voor uw terechte vragen. U hebt inderdaad kunnen vernemen dat de openbare omroep een nieuw lineair televisiekanaal, namelijk Ketnet Junior in haar aanbod wil brengen.

– Joris Poschet treedt als voorzitter op.

Ik begin mijn antwoord met te verwijzen naar de decretaal voorziene procedure, alsook de bepaling die hierover in de beheersovereenkomst is opgenomen. Het Mediadecreet, artikel 18, stelt het volgende: "De VRT kan nieuwe diensten of activiteiten die niet door de beheersovereenkomst zijn gedekt, pas uitoefenen na uitdrukkelijke toestemming van de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering vraagt daarover het advies van de Vlaamse Regulator voor de Media. In zijn advies houdt de Vlaamse Regulator voor de Media rekening met de observaties van derden. Het advies van de Vlaamse Regulator voor de Media wordt gepubliceerd op zijn website. Het advies van de Vlaamse Regulator voor de Media houdt rekening met de belangrijke evoluties in de mediamarkt en in de technologie, met het evoluerende medialandschap en met de rol van de VRT daarin. De Vlaamse Regulator voor de Media evalueert de mediamarkt op basis van de wijzigingen in de bedrijfseconomische situatie in het Vlaamse medialandschap, het algemeen media-aanbod in de Vlaamse markt, de technologische evoluties, de internationale tendensen, de bescherming en promotie van de Vlaamse cultuur en identiteit, en de verwachtingen en behoeften van de mediagebruiker."

Artikel 18 van het Mediadecreet stelt dus dat de VRT nieuwe diensten of activiteiten die niet door de beheersovereenkomst gedekt zijn, pas kan uitoefenen na uitdrukkelijke toestemming van de Vlaamse Regering. Wat nieuwe diensten zijn, is gedefinieerd in de beheersovereenkomst 2016-2020. Die maakt een onderscheid tussen bestaande diensten, diensten waarvan het niet duidelijk is of ze al dan niet nieuw zijn, en nieuwe diensten.

De creatie van een bijkomend aanbodmerk zal in ieder geval als een nieuwe dienst beschouwd worden en derhalve onderworpen worden aan een voorafgaande toetsing door de Vlaamse Regulator voor de Media, zo staat op pagina 52 in de beheersovereenkomst.

Op basis van het advies van de regulator, dat maximaal zes maanden na indiening van het rapport door de VRT over de nieuwe dienst afgeleverd wordt, verleent de Vlaamse Regering de VRT al dan niet de toestemming. Indien de Vlaamse Regering geen toestemming verleent, dan zal ze de VRT inlichten over de motieven waarop ze zich baseert om de toestemming te weigeren. Indien de Vlaamse Regering wel de toestemming verleent voor de nieuwe dienst of activiteit, zal deze toestemming worden geformaliseerd in een document dat als addendum bij de beheersovereenkomst zal worden gevoegd.

Wat is de stand van zaken? Het dossier Ketnet Junior werd begin deze week bezorgd, ik zal dit in de komende dagen aan de regulator voor advies overmaken. De Vlaamse Regering zal uiteindelijk beslissen of Ketnet ontdebeld kan worden in een Ketnetkanaal dat zich richt op 6- tot 12-jarigen, en een Ketnet Jr.-kanaal, dat zich richt op de allerjongste groep, de kinderen tot 6 jaar.

Dat brengt me meteen tot het dossier zelf, waar ik me in dit antwoord beperk tot de hoofdlijnen. Ik ga geen appreciatie uitspreken. Het dossier wordt eerst voor advies voorgelegd aan de regulator, pas daarna buigt de Vlaamse Regering zich erover.

Wat is Ketnet vandaag? De beheersovereenkomst 2016-2020 omschrijft Ketnet als volgt: "Ketnet staat centraal in het leven van en de omgang met kinderen tot 12 jaar. Ketnet wil een dialoog ontwikkelen met kinderen, maar ook met ouders, leraren en jeugdwerkers, door in te spelen op hun interesses en hun deelname ernstig te nemen. Ketnet is zowel lijfelijk aanwezig in de leefwereld van kinderen als over de verschillende schermen heen. Kinderen zien zichzelf gespiegeld in Ketnet, dat investeert in titels, nieuwe helden en een soepele benadering van nieuws, cultuur en sport." De kenmerken voor het Ketnet-aanbod zijn: oog voor de ontwikkeling van het kind, Vlaamse producties, een reclamevrije omgeving.

Ketnet Jr. is een bestaand submerk van Ketnet. Het clustert verschillende types aanbod voor kinderen tot en met 5 jaar. Ketnet Jr. biedt momenteel een kinderaanbod op verschillende platformen. Op de televisiezender Ketnet zendt het programma's uit voor de jongste kinderen. Onder de noemer Ketnet Jr. biedt het lineaire Ketnet-televisiekanaal uitzendblokken aan voor de allerkleinste kijkers van Ketnet, bijvoorbeeld: op weekdays twee blokken in de voormiddag en één blok in de namiddag. Op Ketnet.be is er een eigen Ketnet Jr.-zone voor de allerkleinsten. Deze zone bevat audiovisueel aanbod voor baby's, peuters en kleuters. De Ketnet Jr.-app is een specifieke gratis app voor de allerkleinsten. Deze bevat audiovisueel aanbod voor baby's, peuters en kleuters, alsook ander aanbod dat specifiek voor deze aparte subdoelgroepen bedoeld is. De app biedt spelletjes aan die inspelen op de diverse ontwikkelingsdomeinen. Er is bovendien een gratis aanbod-op-aanvraag van Ketnet Jr. voor digitale kijkers, elke dag opvraagbaar via de rode knop.

Dat brengt me meteen tot het dossier zelf. Ik beperk me in dit antwoord tot de hoofdlijnen ervan. Ik zal geen appreciatie uitspreken. Het dossier wordt immers eerst voor advies voorgelegd aan de regulator. Pas daarna buigt de Vlaamse Regering zich erover.

De beheersovereenkomst 2016-2020 omschrijft Ketnet als volgt: "Ketnet staat centraal in het leven van en de omgang met kinderen tot 12 jaar. Ketnet wil een dialoog ontwikkelen met kinderen, maar ook met ouders, leraren en jeugdwerkers, door in te spelen op hun interesses en hun deelname ernstig te nemen. Ketnet is zowel lijfelijk aanwezig in de leefwereld van kinderen als over de verschillende schermen heen. Kinderen zien zichzelf gespiegeld in Ketnet, dat investeert in titels, nieuwe helden en een soepele benadering van nieuws, cultuur en sport." De kenmerken voor het Ketnet-aanbod zijn: oog voor de ontwikkeling van het kind, Vlaamse producties en een reclamevrije omgeving.

Ketnet Jr. is een bestaand submerk van Ketnet. Het clustert verschillende types aanbod voor kinderen tot en met 5 jaar. Ketnet Jr. biedt momenteel al een kinderaanbod op verschillende platformen. Ten eerste: op de televisiezender Ketnet, met programma's voor de jongste kinderen. Ten tweede: onder de noemer Ketnet Jr. biedt het lineaire Ketnet-televisiekanaal uitzendblokken aan voor de allerkleinste kijkers van Ketnet. Op weekdays zijn dat bijvoorbeeld twee blokken in de voormiddag en één blok in de namiddag. Ten derde: Ketnet.be, met een eigen Ketnet Jr.-zone voor de allerkleinsten. Die zone bevat audiovisueel aanbod voor baby's, peuters en kleuters.

Ten vierde: de Ketnet Jr.-app, een specifieke gratis app voor de allerkleinsten. Die bevat audiovisueel aanbod voor baby's, peuters en kleuters, alsook ander aanbod dat specifiek voor deze aparte subdoelgroepen bedoeld is. De app biedt spelletjes aan die inspelen op de diverse ontwikkelingsdomeinen. En tot slot is er het gratis aanbod-op-aanvraag van Ketnet Jr. voor digitale kijkers, elke dag opvraagbaar via de rode knop. Een deel van het ochtendblok Ketnet Jr. wordt dagelijks als gratis inhoud in lus achter de rode knop aangeboden. Het aanbod wordt dagelijks vernieuwd na de lineaire uitzending ervan.

Waarom wil de VRT nu een nieuw lineair tv-kanaal Ketnet Jr.? Ik formuleer enkele punten die de VRT aanhaalt ter motivering van haar aanvraag. Op het huidige tv-kanaal krijgen de allerjongsten tot 6 jaar een paar uitzendmomenten. Met een eigen kanaal wil de VRT dat Ketnet die doelgroep kan bedienen met veel Vlaamse producties en coproducties in een reclamevrije omgeving. Een tweede motivering is dat Ketnet met het huidige Ketnet Jr.-aanbod niet alle gezinnen en niet alle kinderen bereikt. Televisie voor de allerjongste kinderen blijft een populair medium en is nog altijd een belangrijke startplaats voor veel kinderen. Een significante groep kinderen kan bovendien enkel via dit medium bereikt worden.

Een derde element van motivering is dat de VRT kinderen een aanbod wil bieden dat met hen meegroeit. Ook voor de allerjongsten, peuters en kleuters onder de 6 jaar. Een vierde motivering is dat een continu lineair televisiekanaal Ketnet Jr., als onderdeel van het multimediale Ketnet Jr.-portfolio, een aanzienlijke meerwaarde heeft en zich onderscheidt van het bestaande aanbod van internationale mediabedrijven, aldus de VRT.

De VRT wil ook meer tegemoetkomen aan de verwachtingen van ouders. Ze baseert zich op een onderzoek in het voorjaar van 2016, waarin ouders van kleine kinderen zich niet optimaal bediend voelden door de publieke omroep. Ouders van 6- tot 12-jarigen zijn positiever over het onderscheidende karakter van het VRT-aanbod dan ouders van de allerkleinste kinderen, en dat vooral omdat Ketnet Jr. niet doorlopend beschikbaar is. De VRT wijst ook op enkele beperkingen bij het aanbod van Ketnet voor kinderen tot en met 5 jaar. Een voorbeeld daarvan is het gebruiksgemak van de rode knop en de beschikbaarheid van een tablet in elk gezin.

Dan kom ik nu tot uw specifieke vragen, mijnheer Vandaele. Het bestaan van de plannen rond Ketnet Jr. werd inderdaad gemeld in het kader van de reguliere overlegmomenten die ik heb met de VRT. De melding dateert van na het zomerreces. Zoals ik daarnet aangaf, spreek ik me op dit ogenblik niet uit over het dossier. Er is de procedure die doorlopen moet worden. Ik heb dat ook zo aangegeven tijdens dat reguliere overleg met de VRT.

U vroeg of ik het niet vreemd vind dat er bij het voorbereiden van de beheersovereenkomst met geen woord werd gerept over dit initiatief. Het idee van een procedure voor een nieuwe dienst is in het Mediadecreet in 2009 opgenomen, juist om diensten die de VRT tijdens de duurtijd van een lopende beheersovereenkomst wil lanceren, eerst aan een voorafgaande test te onderwerpen en te bekijken op welke manier ze de markt al dan niet positief of negatief impacteren. De Europese Commissie drong daar trouwens destijds bij de Vlaamse Regering op aan. In de huidige beheersovereenkomst 2016-2020 is die ex-anteprocédure ingeschreven, om dit soort van dossiers op een transparante manier te kunnen bekijken. Dat is wat er nu aan het gebeuren is, trouwens mede onder impuls van dit openbare debat.

De VRT geeft aan dat het op basis van recente inzichten van de VRT-studiedienst is, zoals de studie in de eerste maanden van dit jaar over de verwachtingen van ouders, dat ze tot deze aanvraag zijn overgegaan.

De VRT maakt voor de kostenraming een onderscheid tussen de kosten op het vlak van aanbod en de operationele kosten. Ketnet beschikt nu al over een brede catalogus aan programma's. De investeringen in programma's die sowieso gebeuren, renderen met andere woorden meer door een optimalere dienstverlening voor de mediagebruikers. Er zijn een aantal eenmalige kosten, installatiekosten en eventuele communicatiekosten, en recurrente kosten. Als een extra lineair televisiekanaal voor de allerkleinsten gerealiseerd zou mogen worden, zal de VRT die uiteraard dragen binnen haar eigen budgetten.

Ik ga er momenteel niet dieper op in. Dit is wel een pertinente vraag, zeker voor in een latere fase van de procedure, wanneer de Vlaamse Regering aan zet zal zijn.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Bedankt voor uw antwoord, minister. U schetst wat er allemaal bestaat, ook voor de allerkleinsten: apps, aanwezigheid op internet enzovoort. Maar u zegt ook dat de VRT toch een extra lineair net wil.

U kijkt naar het advies van de VRM. Dat is terecht. De spelregels zijn nu eenmaal zo. Uiteindelijk moet u als regering dan toch beslissen.

U zegt dat het normaal is dat als men nieuwe initiatieven neemt, het via die procedure loopt, zoals het in de beheersovereenkomst staat. Maar ik blijf het vreemd vinden dat op een moment dat de inkt van de beheersovereenkomst bij wijze van spreken nog niet droog is, men plots het licht ziet en de fantastische inval krijgt dat men toch nog een extra lineair Ketnet-kanaal zou moeten hebben. Ik vind dat vreemd.

Wat ik ook altijd vreemd vind in dat soort verhalen, is dat men niet al van bij het begin een kostprijsberekening maakt. U zegt dat men het wel eens goed zal bekijken op het moment dat de regering beslist is of het al dan niet kan. Ik denk dat elke normale mens en elk normaal bedrijf dat een initiatief voor ogen heeft, eerst zal kijken wat dat wel of niet zal kosten.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Collega Vandaele, wij kennen u, als de rood-groene van uw partij, als een groot verdediger van de openbare omroep – en terecht. U doet dat vanuit het belang van de openbare omroep voor de Vlaamse cultuur en de Vlaamse taal. In dat opzicht verwondert het mij dat u zegt dat we al Disney en Nick Jr. hebben en dat dat misschien wel al volstaat om de kleintjes te bedienen. Neen, wijzelf en de VRT stellen vast dat dat niet volstaat. Vandaag slaagt de VRT niet in haar belangrijkste opdracht, namelijk relevant zijn voor alle Vlamingen. Als ze vaststellen dat ze die jongste groep niet bereiken, dan behoort het ook tot hun opdracht om daar iets aan te doen en ervoor te zorgen dat ze die jonge kinderen opnieuw kunnen bereiken.

Er is ook het belang van een lokaal geproduceerd aanbod voor jonge kinderen. Daar kunnen we alleen maar voor zijn. Ik merk bijvoorbeeld bij mijn jongste, die net 12 jaar geworden is, dat zij Nederlands spreekt met een Nederlands accent. Ze is namelijk een zware Disney-fan. Als dit extra kanaal ervoor kan zorgen dat we voldoende lokaal geproduceerde kwalitatieve content hebben om de jongsten te bedienen en ook de oudere kinderen vast te houden, die nu vanaf 9 of 10 jaar vinden dat Ketnet te kinderachtig wordt, doordat die doelgroep zo groot is, en ook massaal naar Disney gaan, dan moeten wij dat toejuichen.

Ik zie nog een derde reden waarom ik met optimisme naar die plannen kijk: het is met name de VRT die een veilige en reclamevrije haven moet kunnen bieden voor kinderen. Er moet op zijn minst nog één plek zijn waar kinderen reclamevrij naar televisie kunnen kijken.

Een vierde zaak is dat het gewoon is voorzien in de procedure dat de VRT dit moet kunnen doen. De ex ante-procedure bestaat al sedert 2001 en werd trouwens door Mediaminister Bourgeois ontwikkeld omdat op dat moment de Europese Commissie vond dat Vlaanderen meer moest kunnen aansluiten bij de Europese staatssteunregels. De geest ervan is dat de VRT of een openbare omroep sneller moet kunnen inspelen op het steeds sneller evoluerende medialandschap. Een beheersovereenkomst duurt vijf jaar.

De ex ante-procedure is gebaseerd op de Britse 'public value'-test. De Vlaamse Regering zal haar toestemming moeten geven nadat de regulator zich heeft uitgesproken maar ook nadat de derde partijen gehoord zijn. Ik ga er dus van uit dat er een ruime consultatie komt en dat dan de Vlaamse Regering een goede beslissing zal nemen op basis van het advies van de regulator.

Mijn fractie ziet deze plannen van de VRT positief tegemoet en hoopt dat de VRT er op die manier opnieuw in zal kunnen slagen om alle Vlamingen, van jong tot oud, te kunnen bedienen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik was ook wat verwonderd door de reactie van de heer Vandaele. Ik ben blij, minister, dat u hebt aangegeven waar dit nu plots vandaan komt en waarop dit gebaseerd is. U hebt gesproken over de onderzoeksresultaten van een bevraging die pas medio 2016 zijn bekendgemaakt. Op dat moment was de beheersovereenkomst al van kracht. Men kon dat toen nog niet voor 100 procent juist weten. Het zal wel een aanvoelen zijn geweest dat er voor de allerkleinsten iets te weinig werd geprogrammeerd. Dat is een van de redenen.

We weten allemaal dat de mediasector snel evolueert. Dit is ook een internationale trend. De BBC heeft ook CBeebies. Bij VTM heb je VTMKZOOM. Er zijn zenders zoals Nick Jr., waar je je soms aan kunt ergeren, hoewel er ook goede dingen aan zijn. Maar vooral het gedub van een aantal van die zenders is ergerlijk, waardoor onze jongeren inderdaad 'polietsie' zeggen in plaats van 'poliesie'. Dat stoort toch een beetje.

De VRT moet de juiste berekeningen maken. Ze moeten nadien niet afkomen dat ze extra geld nodig hebben omdat ze dat hebben gedaan: dat zou natuurlijk een beetje moeilijk liggen. Wij hebben meteen gezegd dat het binnen de dotatie moet gebeuren. Het is niet alleen een sympathiek voorstel, het is ook educatief interessant omdat je de allerjongsten, die superbeïnvloedbaar zijn, in een reclamevrije omgeving kwaliteitsvolle, Vlaamse producties kunt geven. En het is ook voor kindjes die thuis geen tablet hebben. Niet iedereen kijkt al digitaal, laat staan dat er in elk huishouden al tablets beschikbaar zijn voor de allerkleinsten. Ik denk wel dat er lineair een extra aanbod mag komen.

We hebben zelfs gelezen in de pers dat ondertussen ook al een psychiater, Emmanuel Nelis, dit steunt. Hij heeft het over een geselecteerde tv-zender waar kinderen niet in contact zullen komen met ongepaste beelden en reclame. Hij kan dat alleen maar toejuichen.

Ik heb de indruk dat dit dossier zijn weg moet gaan. Ik weet niet wat de VRM zal zeggen. Misschien geven zij mijzelf en mevrouw Segers totaal ongelijk. Het is afwachten wat de VRM daarover te zeggen heeft. Dan hoop ik dat de Vlaamse Regering een goede beslissing neemt. Het zou jammer zijn dat we dit niet laten gebeuren.

De vergelijking met OP12 voor de tieners gaat niet op. Dat is een heel andere categorie. Tieners kijken anders. De meesten hebben misschien een eigen gsm waarmee ze vanalles kunnen doen. Je kunt tieners niet vergelijken met de allerkleinsten.

We wachten verder af. Ik hoop dat niet iedereen zegt: 'Dit is mijn standpunt en zo zal het blijven.' Ik hoop dat dit met de nodige objectiviteit zal worden bekeken. Daarom zal het advies van de VRM belangrijk zijn.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Mevrouw Brouwers, u zegt dat er ook al een psychiater voor pleit. Ja, dan maak ik mij pas helemaal zorgen.

Mevrouw Segers, we zijn het in deze commissie vaak eens over het mediabeleid. Hier hebben we blijkbaar andere inzichten. Er was ook Ketnet+. Men is daarmee gestopt, met het argument dat het toch een beetje voorbijgestreefd was. Nu gaat dat argument blijkbaar niet meer op, het moet blijkbaar opnieuw lineair.

En wat mij daar ook een beetje in stoort, is het volgende. Ofwel klopt het dat de besparingen echt in het vlees snijden van de openbare omroep, wat sommigen hier beweren, en dan zou je kunnen denken dat ze consolideren en dat ze eerst bekijken hoe het kan zoals het loopt met de taken die er vandaag zijn, zonder die te beschadigen, en dat men dan prioriteiten legt voor wat men nog wil doen. Dat zou mijn houding zijn als het klopt dat er in het vlees gesneden wordt. Ofwel wordt

er niet in het vlees gesneden, en dan kan men inderdaad nog nieuwe dingen op poten zetten zonder dat men daar op voorhand zelfs de kostprijs van berekent.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.